Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ

Δ' ΤΟΜΟΣ

THE ORTHODOX OBSERVER

ΑΡΙΘΜ 94

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝ Α Ω ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Published Bi-weekly by the Greek Archdiocese Publications Association
Publication Office:
240 West 23rd Street, New York, N. Y.
Editorial and Advertising Offices:
Greek Archdiocese, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.
Tel. AStoria 8-1653

Yearly Subscriptions:
United States and Canada $2.00—Foreign $2.50
Ten Cents a Copy
Vol. IV. No. 94 — November 20, 1938
Entered as second class matter Nov. 21, 1934, at the post office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΑΜΩΝ

		Ὀνοματεπώνυμον Νυμφευθέντων		Κοινότης	Τελέσας τὸν Γάμον Ἱερεὺς
Σεπτ.	11	Παναγιώτης Α. Μαλασπίνου	Κωνστ. Ε. Πλευρίτου	Chicago, Ill.	Αἰδ. Νικήτας Κεσὲς
»	11	Παναγιώτης Κ. Ξυνὸς	Μαρία Ι. Τραψάνη	Newark, N. J.	Αἰδ. Γεώργιος Σπυριδάκης
»	11	Ἀθανάσιος Γ. Τζάβας	Teresa Stigliano	Newark, N. J.	Αἰδ. Γεώργιος Σπυριδάκης
»	11	Ἀν. Σ. Μουτζουροπυλιᾶς	Παν. Ν. Παλλαντίου	Milwaukee, Wisc.	Ἀρχ. Β. Κόλιας
»	11	Παναγ. Κ. Φούκας	Ἀνθῆ Ε. Μπρουστούρα	Pittsfield, Mass.	Ἀρχ. Α. Πετρόπουλος
»	11	Γεώργ. Ν. Κίντζιου	Ἀγγελικὴ Π. Καντιάνη	Toronto, Ont., Can.	Ἀρχιμ. Ἱερόθεος Σταύρου
»	11	Βασίλειος Χ. Γεώργας	Ἑλένη Γ. Καρὲ	Chicago, Ill.	Αἰδ. Μᾶρκος Πετράκης
»	11	Κωνστ. Α. Προδρόμου	Βιργινία Π. Σωτηροπούλου	Birmingham, Ala.	Ἀρχιμ. Στ. Ἀγγελόπουλος
»	11	Μάρκος Γ. Γρίβας	Ἑλένη Κ. Τσιργώτου	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Δημήτριος Βιτσέντζος
»	11	Παναγ. Χ. Τσεμπελῆς	Ματίνα Π. Παπαγεωργίου	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Δημήτριος Βιτσέντζος
»	11	Δημήτριος Χ. Νόλας	Ἄννα Σ. Σολωμοῦ	New York City	Αἰδ. Βασ. Παπαδόπουλος
»	11	Μιχαὴλ Γ. Παπαδόπουλος	Δέσπ. Σ. Βρυώνη	New York City	Ἀρχιμ. Χρυσόστ. Παπαλάμπρου
»	11	Χρῆστος Ι. Δήμας	Χαρίκλεια Μ. Τράκα	Greenwood, Ga.	Αἰδ. Α. Κωνσταντινίδης
»	11	Κωνστ. Ν. Τούσας	Μαρία Ν. Δημητρίου	St. Louis, Mo.	Αἰδ. Δ. Βαϊνίκος
»	11	Ἰωάννης Β. Περσεντὲς	Εὐγενία Μ. Χαΐτα	Albany, N. Y.	Αἰδ. Α. Σαραντίδης
»	12	Ἰωάννης Κ. Κανδρῆς	Θεοδώρα Α. Μάρτιν	Boston, Mass.	Αἰδ. Ε. Χρυσολωρᾶς
»	12	Μιχαὴλ Δ. Πολίτης	Αἰκατ. Δ. Ἀλλοιμόνου	Bridgeport, Conn.	Αἰδ. Παναγιώτης Ραπτέλης
»	13	Ἐμμανουὴλ Γ. Βλαστὸς	Μαρία Ε. Μανιουδάκη	Denver, Colo.	Ἀρχιμ. Ἡσαΐας Πασχόπουλος
»	14	Ἐλευθ. Κ. Παπαδημητρίου	Ἰωάν. Σ. Σίμσον	Vancouver, B. C., Can.	Αἰδ. Χαράλ. Σκούφης
»	14	Ἀχιλ. Δ. Ἀναγνωστόπουλος	Agnes Hendley	Savannah, Ga.	Ἀρχιμ. Γεράσ. Ἡλίας
»	15	Ἠλ. Ε. Παπαδημητρίου	Εὐσταθία Μ. Ἀμολοχίτου	Detroit, Mich.	Ἀρχιμ. Ἰωακεὶμ Δουλγεράκης
»	15	Harry M. Learned	Ἀφροδίτη Π. Παναγιωτάκου	Johnstown, Pa.	Αἰδ. Κ. Μίτζας
»	15	Παναγ. Ν. Παναγόπουλος	Κωνστ. Γ. Καρτσιούνη	Chicago, Ill.	Ἀρχιμ. Γαβρ. Ματθιόπουλος
»	15	Ἀριστομ. Σ. Σεμπέκος	Γαρυφαλιὰ Ζ. Παπαδέα	Washington, D. C.	Ἀρχιμ. Αἰμιλιανὸς Λαλούσης
»	17	Edmund M. Kleines	Μαρία Μ. Χρυσοῦ	Jersey City, N. J.	Αἰδ. Ἄγγελ. Τσιγκούνης
»	17	Ἀναστ. Β. Πουλόπουλος	Ἀθηνᾶ Ι. Παπακαλοῦ	Haverhill, Mass.	Αἰδ. Ι. Λαυρακᾶς
»	17	Ἀναστ. Σ. Πετρογιάννης	Κωνστ. Γ. Παπαγγελῆ	Chicago, Ill.	Ἀρχιμ. Γ. Ματθόπουλος
»	18	Ἀλέξ. Α. Νικολαΐδης	Ἀγγελικὴ Δ. Μποτσάκου	New York City	Ἀρχιμ. Χρυσ. Παπαλάμπρου
»	18	Κωνσταντῖνος Σ. Θεοδώρου	Ἀνθοῦλα Ν. Χειμώνα	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Δημήτριος Βιτσέντζος
»	18	Γεώργ. Ν. Βαρθολομαῖος	Μαρ. Κ. Τερζοπούλου	Shakomin, Pa.	Αἰδ. Β. Κόσκορης
»	18	Νικόλαος Κ. Ἐμμανουὴλ	Πολυτίμη Θ. Στριμμένου	Mobile, Ala.	Αἰδ. Σεραφ. Χατζίνας
»	18	Γεώργιος Σ. Σταυρόπουλος	Σοφία Ι. Κορτέση	Chicago, Ill.	Ἀρχιμ. Δανιὴλ Γκολέμης
Σεπτ.	18	Ἀπόστολος Γ. Λοτάκης	Ἐλευθερία Α. Νεοχωρίτου	New York City	Ἀρχ. Εἰρ. Τσουρουνάκης
»	»	Ἰωάννης Π. Παπαϊωάννου	Ἐλισ. Α. Ρηγοπούλου	San Diego,, Cal.	Ἀρχιμ. Ε. Γεωργιάδης
»	»	Αὔγουστος Χ. Σακακίνης	Ἐλισάβετ Ν. Ἔντε	Pawtucket, R. I.	Ἀρχιμ. Μ. Σταυρίδης
»	»	Ἠλίας Ν. Γερμᾶς	Ἑλένη Κ. Σερβετᾶ	Dover, N. H.	Ἀρχιμ. Ν. Χατζηβασιλείου
»	»	Μιχαὴλ Ν. Δαμάσκος	Ἑλένη Β. Τσουκαλᾶ	Vancouver, Can.	Αἰδ. Χ. Σκούφης
»	»	Γεώρ. Κ. Χατζηνικολάου	Παναγ. Β. Καλαβρυτινοῦ	Peabody, Mass.	Αἰδ. Γ. Οἰκονομίδης
»	»	Ἀχιλλεὺς Τ. Χουλιάρας	Ἑλένη Δ. Σιμώνη	Lewiston, Me.	Αἰδ. Α. Ἀλούπης
»	»	Θεόφιλος Γ. Κουρῆς	Ἀναστασία Γ. Παχογιάννη	Oroville, Cal.	Αἰδ. Γ. Μυστακίδης
»	»	Τριαντ. Κ. Βασιλόπουλος	Καλλιόπη Ζ. Λεβέντη	San Francisco, Cal.	Αἰδ. Κωνσταντῖνος Τσαπραλῆς
»	»	Ἰσίδωρος Κ. Δυοματάρης	Σταματία Γ. Δουντᾶ	Warren, Oiio	Αἰδ. Γεώργιος Σηκᾶς
»	»	Κωνστ. Δ. Καοαδήμας	Δήμητρα Π. Κουμπούρη	Little Rock, Ark.	Αἰδ. Ἀναστάσιος Βλαμίδης
»	»	Γεώργιος Ν. Καρύδας	Ἀναστασία Ι. Μάρκου	Houston, Tex.	Ἀρχιμ. Χρ. Νανόπουλος
»	»	Clarence L. Johnson	Αἰκατ. Α. Πραγκαστῆ	Salt Lake City, Utah	Αἰδ. Χαράλ. Τζαβαλᾶς
»	»	Ἠλίας Θ. Πετρόπουλος	Γεωργία Π. Τριλίκη	Chicago, Ill.	Αἰδ. Νικήτας Κεσὲς
»	»	Γεώργιος Α. Γιωτόπουλος	Ὄλγα Π. Πάτερη	Flint, Mich.	Αἰδ. Φιλ. Σεβαστιάδης
»	22	Λεων. Π. Ζαραμπούκας	Βασιλ. Κ. Τριανταφύλλου	Rockingham, N. C.	Αἰδ. Η. Σκιητάρης
»	»	Βασίλειος Ν. Πανάρετος	Εὐαγγελία Λ. Κανελλάκου	Providence, R. I.	Αἰδ. Π. Μιχαηλίδης
»	»	Ἀθανάσιος Σ. Πάππας	Ροζαλία Ν. Σγουπάκου	Detroit, Mich.	Ἀρχιμ. Κ. Γιοβαννόπουλος
»	23	Νικόλαος Γ. Γαρδιάνος	Καλλιόπη Α. Βαγιάννη	Jamaica, L. I., N. Y.	Αἰδ. Μιχαὴλ Ἀνδρεάδης
»	24	Ἀθ. Π. Παπαπαναγιώτου	Εὐγ. Χ. Χριστοφυλάκη	Three River Falls, Minn.	Αἰδ. Κ. Καπογιάννης
»	»	Γεώργιος Η. Σπανὸς	Μαΐυ Ἄντερσον	New York City	Αἰδ. Βασίλειος Παπανίκας
»	25	Γεώργιος Χ. Φόλτης	Ἀθηνᾶ Γρηγοράκη	New York, N. Y.	Ἀρχ. Ε. Τσουρουνάκης
»	»	Ἀθανάσιος Φ. Τέντος	Ἑλένη Γ. Τόλια	Seattle, Wash.	Αἰδ. Στέφ. Φουτρίδης
»	»	Κωνστ. Α. Ζοράκας	Ἀγγελικὴ Ν. Μαραβελέα	Fitchburg, Mass.	Αἰδ. Ἰω. Μιχαηλίδης

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ, ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 25-19 30th Drive, Astoria, L. I., N. Y.

ΕΤΟΣ Δ'. Ἀριθ. 94. Διευθυντής: Ἀρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΠΟΛΥΖΩΙΔΗΣ 20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1938

ΠΟΥ Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ;

Η ΑΥΣΤΗΡΑ τήρησις καὶ πιστὴ ἐφαρμογὴ τῶν νόμων εἶνε ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων συστατικῶν εὐτυχούσης ὀργανώσεως. Ἡ ἀπόδειξις τῆς σκέψεώς μας αὐτῆς εἶνε εὐκολωτάτη.

Ὁ μέγας Νομοθέτης Σόλων ἐρωτηθεὶς πῶς θὰ ἠδύναντο αἱ πόλεις νὰ εὐτυχοῦν εἶπε τὸ περίφημον ἐκεῖνο:—«ἐὰν οἱ μὲν πολῖται τοῖς ἄρχουσι πείθωνται οἱ δὲ ἄρχοντες τοῖς νόμοις». Ὡσαύτως ὁ φιλόσοφος τῆς ἀρχαιότητος Ἐπίκτητος, παραβάλλων τοὺς νόμους πρὸς τοὺς ἰατρούς, λέγει ὅτι ὅπως οἱ ἰατροὶ σώζουν τοὺς ἀσθενοῦντας ἀπὸ τὸν κίνδυνον τοῦ θανάτου, οὕτω καὶ οἱ νόμοι σώζουν τοὺς ἀδικουμένους ἐκ τῆς ἀδικίας καὶ ἐπαναφέρουν τὴν ἰσορροπίαν εἰς τὴν Κοινωνίαν, κρατουμένης οὕτω τῆς ὁμονοίας καὶ τῆς ἀγάπης ἐπὶ τῆς ὁποίας βασίζεται ἡ ἡσυχία τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν λαῶν.

Δυστυχῶς εἰς τὰς σημερινὰς κοινωνίας παρατηρεῖται μικροτέρα εὐνομία καί, ἐντεῦθεν, ἀταξία καὶ ἀποσύνθεσις. Ἀτυχῶς δὲ οἱ ὑπεύθυνοι τῆς διαστρεβλώσεως τῶν νόμων εἶνε — διατὶ νὰ τὸ κρύπτωμεν — οἱ κατέχοντες θέσεις ὑψηλάς, εἴτε λόγῳ οἰκογενειακῆς καταγωγῆς, εἴτε λόγῳ πλούτου πρὸ παντός. Αὐτοὶ εὑρίσκουν πάντοτε τρόπον νὰ διαφεύγουν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων δι' ἑαυτοὺς καὶ διὰ τὰ συμφέροντά των καί, τοὐναντίον, ἀπαιτοῦν αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν κάθε νόμου, ὁσάκις πρόκειται περὶ τῶν ἄλλων.

Ὁ Ζάλευκος, ὁ Νομοθέτης τῶν Λοκρῶν, ἔχων ὑπ' ὄψει ὡρισμένας παραβιάσεις τῶν νόμων ἐκ μέρους τῶν τότε ἰσχυόντων, παραβάλλει τοὺς νόμους πρὸς ἀράχνην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν συλλαμβάνονται μὲν τὰ μικρά, δηλ. μυῖαι, κώνωπες καὶ ἄλλα, διαπερῶσιν ὅμως ἀβλαβεῖς καὶ ἐλευθέρως αἱ σφῆκες, αἱ μέλισσαι καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἔχουν δύναμιν μεγαλυτέραν καὶ κινοῦνται ἐλευθερώτερον.

Οἱ διαστρέφοντες ὅμως καὶ καταπατοῦντες τοὺς νόμους, πολιτικοὺς ἢ ἐκκλησιαστικούς, ἀνθρωπίνους ἢ θείους, ἐπέφερον κατὰ διαφόρους καιροὺς μεγάλα δυστυχήματα εἰς τὰς κοινωνίας. Διότι εἶχον τελείως λησμονήσει ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον καὶ ἐλέχθη καὶ ἐγράφη, τὸ γνωστόν:—«Ἔστι δίκης ὀφθαλμὸς ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ».

Μεγάλαι στάσεις κατὰ διαφόρους ἐποχὰς αὐτὴν τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν αἰτίαν εἶχον:—οἱ ἰσχύοντες δηλαδὴ ἐπὶ πλούτῳ καὶ καταγωγῇ ἐπίεζον διαφορο-τρόπως τοὺς ἀδυνάτους καὶ εἶχον τοὺς νόμους ὡς φόβητρον ἐναντίον τῶν μικρῶν τοὺς ὁποίους προσεπάθουν νὰ ὁδηγήσουν ὅπου ὁ ἐγωϊσμός των ἤθελεν. Καὶ οἱ λαοί, ὀργιζόμενοι, προέβαινον πολλάκις ἔστιν ὅτε καὶ εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον, ὅπως δεικνύει ἡ Ἱστορία.

Ὁ Σοφὸς Σολομὼν λέγει κάπου:—«Γνῶναι νόμον διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς», ὁ δὲ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῇ (1,15) γράφει ὅτι οἱ ἄνθρωποι «ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως». Ἐξ αὐτῶν ἐξάγομεν τὸ ἀσφαλὲς συμπέρασμα ὅτι κάθε ἄνθρωπος ἔχει ἰδέαν τοῦ δικαίου καίτοι δὲν ἔχουν οἱ πολλοὶ ἱκανὴν δύναμιν πνεύματος ὥστε νὰ ἐννοοῦν κατὰ βάθος τοὺς νόμους καὶ ἐν γένει τὰς λεπτομερείας ἑκάστης νομικῆς διατάξεως. Ἐντεῦθεν καὶ ὡρίσθησαν εἰδικοὶ ἄνδρες διὰ νὰ ἐφαρμόζουν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ὅ,τι ὁ νόμος βεβαίως ὑπαγορεύει διὰ τὸ κοινὸν συμφέρον.

Ὅταν ἐν τούτοις οἱ πολῖται ἐφαρμόζουν ἐπακριβῶς καὶ ἀμερολήπτως τοὺς νόμους, τότε εἶναι οἱ μᾶλλον ἀνεξάρτητοι ἄνθρωποι εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν καὶ ζοῦν ἐν μεγαλυτέρᾳ ἐλευθερίᾳ. Διότι εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν οὔτε οἱ πολῖται φοβοῦνται τοὺς ἄρχοντας, οὔτε οἱ ἄρχοντες ὑποβλέπουν τοὺς κατωτέρους, ἀλλ' ἁρμονικῶς ἐργάζονται χάριν τοῦ κοινοῦ καλοῦ.

Τὸ Χριστιανικὸν πολίτευμα διδάσκει πιστὴν ὑπακοὴν εἰς τοὺς Ἀνωτέρους, ἐπειδὴ οὗτοι εἶνε ὡρισμένοι ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ». «Πᾶσα ψυχή, ἔγραφεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος πρὸς τοὺς Ρωμαίους, ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω· οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία εἰ μὴ ἀπὸ Θεοῦ· αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν· ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ Θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν, οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρῖμα λήψονται· οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶ φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν». (Ρωμ. 13,2).

Πράγματι! Ὁ ὑπακούων εἰς τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς ὀρθῆς συνειδήσεως, ὁ λατρεύων τὸ δίκαιον, ὁ ἀγαπῶν ἐν γένει τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, εἶνε ἐλεύθερος, κανένα δὲν φοβεῖται, κανένα δὲν ἐντρέπεται, ἀλλὰ σέβεται ὅλους καὶ ἀγαπᾷ ὅλους. Δι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἔλεγεν: «ὁ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον, νόμον πεπλήρωκε» — «πλήρωμα γὰρ παντὸς νόμου ἡ ἀγάπη». (Ρωμ. 13, 10).

Φιλ. Χ. Βλαχοπούλου, Δ. Θ.
Πρωτοπρεσβυτέρου

ΑΝΘΡΩΠΟΣ

«Καὶ εἶπεν ὁ Θεός: ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν.» (Γεν. α' 26).

Συχνότατα, εἰς τὰς καθημερινάς μας σχέσεις, προκειμένου νὰ δικαιολογήσωμεν κάποιο σφάλμα μας ἢ παρεκτροπήν μας φέρομεν προχείρως τὴν τυπικὴν δικαιολογίαν: «εἴμεθα ἄνθρωποι.» Καὶ τὸ ἀλάθητον τοῦτο κατὰ τὴν ἀντίληψίν μας ἐπιχείρημα μᾶς ἐξαγνίζει καὶ ἀπέναντι τῆς συνειδήσεώς μας καὶ ἀπέναντι τῶν ἄλλων, ἐνῷ ταὐτοχρόνως εὐρὺν ἀνοίγει τὸν δρόμον μας πρὸς νέας παραβάσεις. Ἀφοῦ εἴμεθα ἄνθρωποι ἔχομεν ποικίλας καὶ ἐπιτακτικὰς ἀνάγκας, ποὺ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς μας, νὰ ἐκπληρώσωμεν. Τί σημαίνει ἐὰν ὑπακούοντες εἰς τὴν ἐπιτακτικὴν φωνὴν τῆς φιλοδοξίας μας ἀνελάβομεν ὑποχρεώσεις δι' ὅρκου καὶ ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων; Ἡ φωνὴ τῆς προαγωγῆς καὶ τῆς ἐξυψώσεώς μας ἦτο ἀνωτέρα τῶν ὅρκων μας. Οἱ ὅρκοι καὶ αἱ κατὰ συνθήκην δεσμεύσεις μήπως ἔχουν τὴν μαγικὴν δύναμιν νὰ μεταβάλλουν τὴν φύσιν μας; Ἔχομεν ἀνάγκας· καὶ τὰς ἀνάγκας ταύτας δὲν δυνάμεθα νὰ κατανικήσωμεν. Εἶναι τόσον ἐπιτακτικαί, ὥστε οὔτε τὰ πρὸς ἐκπλήρωσίν των μέσα, ἔστω καὶ ἂν ταῦτα στρέφωνται κατὰ τῶν ὁμοίων μας, οὔτε ἡ ἰδέα τῆς τιμῆς, οὔτε καὶ τῆς ὑγείας μας ἡ καταστροφὴ δύνανται νὰ μᾶς συγκρατήσουν.

«Εἴμεθα ἄνθρωποι». Ναί· εἴμεθα ἄνθρωποι· ἀλλὰ τί εἶναι ἄνθρωπος;

Μήπως εἶναι ἓν πλάσμα χωρὶς δύναμιν, χωρὶς θέλησιν, χωρὶς χαρακτῆρα, προκειμένου νὰ σταθμίσῃ τὰς δυνάμεις καὶ τὰς ἐνεργείας του, ὅταν δι' ὅρκων καὶ δεσμεύσεων ἀναλαμβάνει ὑποχρεώσεις ἀπέναντι τῆς κοινωνίας; ἢ εἶναι τὸ ἄστατον δημιούργημα, ποὺ μόνον ἰδεῶδες καὶ μόνον ἰδανικὸν ἔχει, ἀδιαφόρως πρὸς τὰ μέσα ποὺ θὰ διαθέσῃ, τὴν ἐπικράτησιν τῶν θελήσεών του καὶ τὴν πραγματοποίησιν καὶ τῶν αἰσχρῶν καὶ φαύλων ἀκόμη ἀναγκῶν του;

Αὐτὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος; Αἴ! τότε ἡ δικαιολογία μας εἶναι ἀναντίρρητος, διότι ὑπὸ τὴν λέξιν ἄνθρωπος ἐννοοῦμεν τὸ δημιούργημα ἐκεῖνο, ποὺ ἐπλάσθη διὰ νὰ ζῇ διὰ τὸν ἑαυτόν του καὶ μόνον διὰ τὸν ἑαυτόν του, χωρὶς κανὲν ἄλλο ἰδανικὸν παρὰ μόνον τὴν ἐπικράτησίν του καὶ τὴν ἐκ ταύτης πηγάζουσαν ἀπόλαυσιν ὅλων τῶν τέρψεων καὶ ὅλων τῶν ἡδονῶν τῆς ζωῆς. Καὶ τὸ ψεῦδος καὶ ἡ ἀπάτη καὶ ἡ σκληρότης καὶ ἡ ἐπιορκία ὅλα ἐπιτρέπονται πρὸς τὸν σκοπόν.

Εἶναι ἄνθρωποι καὶ οἱ διάφοροι τύραννοι καὶ οἱ διάφοροι δικτάτορες καὶ διάφοροι κακοῦργοι, ποὺ κατὰ καιροὺς ἐπεκάθησαν ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῆς ἀνθρωπότητος διὰ ν' ἀπορροφήσουν τὸ αἷμά της καὶ ν' ἀπολαύσουν ἀρρήτους τέρψεις ἐκ τῶν μαρτυρίων της. Καὶ ὁ Φάλαρις καὶ ὁ Ἰβὰν ὁ τρομερὸς καὶ ὁ Ἀττίλας καὶ ὁ Τιμοὺρ-Λὲγκ ἦσαν ἄνθρωποι. Καὶ ἂν τις ἐτόλμα νὰ τοὺς ἐρωτήσῃ διατὶ μὲ τόσην σκληρότητα ἐφέροντο πρὸς τοὺς ἄλλους, θ' ἀπήντων ἀσφαλῶς: «εἴμεθα ἄνθρωποι» καὶ μάλιστα ὑπεράνθρωποι· ἡ δὲ φύσις μας ἀπαιτεῖ πολὺ περισσότερα διὰ νὰ αἰσθανθῇ τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἡδονήν, ἀφ' ὅσα δύναται ν' ἀπαιτήσῃ ἡ φύσις ἑνὸς κοινοῦ δούλου μας.

Εἶναι ἄνθρωποι καὶ οἱ δολοφόνοι· ἡ φύσις τῶν ὁποίων τοὺς ὠθεῖ πρὸς τὴν ἐκδίκησιν καὶ ἡ μόνη ἡδονὴ καὶ ἀνάγκη τῆς ζωῆς των εἶναι ἡ συντριβὴ καὶ ἡ ἐκμηδένισις τῶν ἐχθρῶν των.

Εἶναι ἄνθρωποι καὶ οἱ κλέπται· μήπως καὶ αὐτοὶ δὲν ἔχουν τὰς ἰδίας ἀνάγκας καὶ τοὺς ἰδίους πόθους μὲ τοὺς λησταυομένους;

Εἶναι ἄνθρωποι καὶ οἱ ἀσελγεῖς καὶ οἱ ἐκβιασταὶ καὶ οἱ φιλήδονοι· ποῖος ἠθικὸς νόμος καὶ ποία κοινωνικὴ νομοθεσία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ περιορίσῃ τὴν ἀσυγκράτητον φύσιν των καὶ νὰ περιστείλῃ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀφάτων ἡδονῶν τῶν σαρκικῶν ἀπολαύσεων; «ὡς ἄνθρωποι» ἔχουν καὶ αὐτοὶ δικαιώματα ἐπὶ τῆς ζωῆς. Τί σημαίνει ἐὰν λέγονται Μπραντζίνι, Λαντρύ, Ρασπουτὶν ἢ οἱονδήποτε ἄλλο ὄνομα φέρουν.

Ποίαν σημασίαν ἔχουν τὰ βάσανα τῶν δούλων, ὅταν μέσα εἰς τοὺς στεναγμούς των ὁ σαδιστὴς τύραννος εὑρίσκει τὴν ὀνειρώδη χαρὰν τῆς ζωῆς του;

Ποίαν ἀξίαν ἔχει τὸ χυνόμενον αἷμα, ὅταν μέσα εἰς τὴν πορφύραν του ὁ δολοφόνος χορταίνει τὴν δίψαν τῆς ἐκδικήσεώς του;

Ποίαν τιμὴν ἔχει ἡ ἀγνότης τῆς παρθένου καὶ τὸ ἄσπιλον τοῦ οἰκογενειακοῦ ἀσύλου, ὅταν μέσα εἰς τὴν λάσπην τῆς ἀτιμίας καὶ τὸν βόρβορον τῆς διαφθορᾶς ὁ ἡδονιστὴς μεθᾷ καὶ ἱκανοποιεῖ τὰς ἀκατονομάστους ὀρέξεις του;

«Εἴμεθα ἄνθρωποι!» καὶ ὡς ἄνθρωποι ὑποκείμεθα εἰς τὰς προσταγὰς τῆς φύσεώς μας, ποὺ μὲ τὴν γοητεύουσαν φωνήν της, τὴν τόσον γνωστὴν εἰς ὅλους, μᾶς ὑπενθυμίζει συνεχῶς τὰς ἀνάγκας της.

«Εἴμεθα ἄνθρωποι» ἐβροντοφώνουν καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἡδονισταί: «Φάγωμεν, πίωμεν· αὔριον γὰρ ἀποθνήσκωμεν.»

Καὶ ἐρωτῶμεν τώρα· αὐτὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος!

Ἀλλ' ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος ὑπενθυμίζει τὸ τοῦ Προφητάνακτος: «Ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὢν οὐ συνῆκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς». (Ψαλμ. μη'. 13).

«Παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις».

Ἀλλὰ μήπως τὴν τιμὴν ταύτην δὲν τῷ ἔκαμεν ὁ Χαῖκελ καὶ οἱ περὶ αὐτόν; Μήπως εἰς τὴν τιμὴν ταύτην δὲν ἐπιμένουν οἱ διάφοροι πολέμιοι τῆς θρησκείας; Μήπως ὁ περίφημος Νίτσε δὲν θεωρεῖ ὑπεράνθρωπους ἐκείνους, ποὺ ὑπακούοντες εἰς μόνα τὰ ἔνστικτά των κατορθώνουν νὰ ἐπιβληθοῦν ἐπὶ τῶν κοινωνιῶν ὡς ὕπατοι διαρρυθμισταὶ τῶν κινήσεών των;

Ἄρα κατὰ τοὺς ὀπαδοὺς τῆς ἐξελίξεως, τοὺς ἀθέους καὶ τοὺς Νιτσεϊστάς, ἄνθρωπος ἴσον κτῆνος.

Καὶ κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην, εἴμεθα ἐν πλήρει τάξει καὶ ἀπέναντι τῆς συνειδήσεώς μας καὶ ἀπέναντι τῶν ἄλλων, ὅταν εἰς τὰς παραβάσεις μας φέρωμεν τὴν ἀκαταμάχητον δικαιολογίαν: «εἴμεθα ἄνθρωποι».

Ἀλλὰ μήπως ἄνθρωπος εἶναι αὐτὸς ποὺ περιεγράψαμεν;

Ὄχι αὐτὸ εἶναι τὸ κτῆνος, ποὺ ἔχει σφετερισθῇ τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου.

Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἁγίας Γραφῆς, κατὰ τὰς ἀπόψεις τῆς ὑγιαινούσης φιλοσοφίας, ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι τὸ ἔκτρωμα, ποὺ κακῶς σφετεριζόμενον τὸ ὄνομα τοῦ «ἀνθρώπου» προσπαθεῖ νὰ ὑπεισέλθῃ εἰς τὴν κοινωνίαν διὰ νὰ κατακτήσῃ δύναμιν ἀπεριόριστον καὶ ἐκμεταλλευθῇ τὴν οὕτω ἀποκτηθεῖσαν ἐξουσίαν πρὸς μόνην τὴν ἱκανοποίησιν τῶν βαρβάρων του ἐνστίκτων.

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι τὸ τελειότερον δημιούργημα, ποὺ προῆλθεν ὄχι ἀπὸ τοὺς μηχανικοὺς καὶ χημικοὺς νόμους τῆς

φύσεως κατὰ τύχην, ὅπως διδάσκουν οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Χαῖκελ, ἀλλ' ἀπὸ τὰς ἰδίας χεῖρας τοῦ θείου Δημιουργοῦ. Καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ, πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ προορισμοῦ του, τὴν ἀνωτάτην ἐξουσίαν, ὄχι ἐπὶ τῶν ὁμοίων του, ἀλλ' ἐπὶ τῆς καθόλου φύσεως.

«Καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ πάσης τῆς γῆς». (Γεν. α'. 26).

Καὶ μετὰ τὴν κατάραν, ποὺ ἐπηκολούθησε τὴν παράβασίν του, ὁ ἄνθρωπος καὶ ἐπάνω ἀπὸ τὰ δένδρα, ὅπου ἔστησε τὸ καταφύγιόν του καὶ μέσα ἀπὸ τὰ σπήλαια, ὅπου ἐζήτησεν ἄσυλον βραδύτερον, κατώρθωσε μὲ μόνα ὅπλα τὴν δύναμιν τοῦ νοῦ καὶ τῆς θελήσεώς του νὰ ὑπερισχύῃ ἐπὶ παντός.

Ἂν παραλείψωμεν τὰς συζητήσεις τῶν παλαιοντολόγων καὶ γεολόγων, τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι ἀπὸ τῆς προαχιλλιανῆς περιόδου — δὲν ὁρίζω χρονολογίας, διότι αἱ διδόμεναι χρονολογίαι εἶναι τόσον ποικίλαι, ὥστε φαίνονται μᾶλλον μυθώδεις ἢ πραγματικαὶ—εὑρίσκομεν μέσα εἰς τὰ σπήλαια, ὅπου ἔμενε, τὰ πρῶτα ἴχνη τοῦ πολιτισμοῦ του, ποὺ μαρτυροῦν τὰς πρώτας του προσπαθείας νὰ κυριαρχήσῃ τῆς φύσεως· καὶ εἶναι βέβαιον, ὅτι τὸ ἐπέτυχε, διότι ἄοπλος αὐτὸς κατώρθωσε νὰ ἐπιζήσῃ καὶ ἀπὸ τὴν πρὸς τὰ θηρία, ποὺ πανταχόθεν τὸν περιεκύκλουν, ἀτελείωτον πάλην του καὶ ἀπὸ τοὺς παγετῶνας, ποὺ εἰς μόνην τὴν Βόρειον Εὐρώπην ἐκάλυψαν ἔκτασιν 70,000,000 χιλιομέτρων εἰς δὲ τὰς Σκανδιναυϊκὰς χώρας τὸ πάχος των ἔφθασε τὰ 2,000 μέτρα. Καὶ οἱ παγετῶνες οὗτοι ἐκάλυψαν ὄχι μόνον ὅλην τὴν Εὐρώπην ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Β. Ἀφρικήν, δηλαδὴ τὰ μόνα τότε κατοικούμενα μέρη. Καὶ ὅμως ἐπέζησε καὶ ἀνεπτύχθη καὶ ἐν μέσῳ τῶν παγετώνων καὶ ἐν μέσῳ τῶν θηρίων, διότι ἀπ' ἀρχῆς ἐπροικίσθη μὲ τὴν δύναμιν τῆς κυριαρχίας ἐπὶ τῆς φύσεως.

Ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν δὲν εἶναι τὸ κτῆνος, ποὺ τυφλῶς ὑποτάσσεται εἰς τὰ πάθη, τὰ ἔνστικτα καὶ τὰς κακίας μὲ τὰ ὁποῖα ὁ διάβολος τροφοδοτεῖ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν ἐκείνων, ποὺ τυφλῶς τὸν ἀκολουθοῦν, ἀλλὰ τὸ ἰσχυρὸν καὶ ἀκατάβλητον ἐκεῖνο δημιούργημα, ποὺ ἔχει τὴν δύναμιν νὰ κατανικᾷ καὶ ἐντός του καὶ ἐκτός του τὴν φύσιν. Ὅστις δὲν ἔχει τὴν δύναμιν ταύτην, κακῶς σφετερίζεται τὸ τίμιον ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου.

Συμφώνως, ἄρα τῶν ὅσα εἴπομεν, ὅταν λέγωμεν εἴμεθα ἄνθρωποι, πρέπει νὰ ἐννοῶμεν: «εἴμεθα τὰ ἀνώτερα πλάσματα τῆς δημιουργίας, εἴμεθα τέκνα Θεοῦ. Καὶ ὅμως ἔχομεν τὴν δύναμιν νὰ κατακτῶμεν τὴν γῆν καὶ νὰ ἄρχωμεν αὐτῆς, ὅπως ἔχομεν τὴν δύναμιν νὰ ἐρευνῶμεν τὰ σπλάγχνα της καὶ ἀντλῶμεν τοὺς ἀτελειώτους θησαυρούς της, ὅπως ἔχομεν τὴν δύναμιν νὰ κατακτῶμεν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὸν ἀέρα καὶ τὰ ὕψη καὶ τὰ βάθη καὶ τοὺς πάγους καὶ τὰς ἐρήμους καὶ τὸν καύσωνα καὶ τὸ ψύχος καὶ ὅλα τὰ θηρία καὶ τὰ δηλητηριώδη ἑρπετὰ τῆς γῆς, οὕτως ἔχομεν καὶ τὴν δύναμιν νὰ ἐκμηδενίζωμεν καὶ τὰς δηλητηριώδεις ἐχίδνας, ποὺ προσπαθοῦν νὰ συντρίψουν καὶ τὴν ἰδικήν μας ζωὴν καὶ τὴν ζωὴν τῶν ἀδελφῶν μας, τὰς ἐχίδνας, ποὺ προσπαθοῦν νὰ κυριαρχήσουν τῆς ψυχῆς μας καὶ νὰ τὴν καταντήσουν ἐνδιαίτημά των παντοτεινόν.»

«Ἄνθρωπος» εἶναι ὁ εὐγενέστερος τίτλος, μὲ τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἐτίμησε τὸ ἐξοχώτερον τῶν δημιουργημάτων Του.

Τὸ τί εἶναι ἄνθρωπος μᾶς ὑποδεικνύει μὲ τοὺς ὑπερόχους στίχους του ὁ Ψαλμῳδός: «Τί ἐστιν ἄνθρωπος, τί ἐστιν υἱὸς ἀνθρώπου;» Ὁ ἄνθρωπος εἶνε τὸ πλάσμα ἐκεῖνο ποὺ ὁ Θεὸς ἠλάττωσε βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, δόξῃ καὶ

(Συνέχεια εἰς τὴν 14ην Σελίδα)

Αἰδ. Ἰωάννου Μπερδεντὲ
Waterbury, Conn.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΥΘΜΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΑΡΕΗΣ

Ἡ Ἐκκλησία ὑπέρποτε καὶ ἄλλοτε καὶ σήμερον ἀκόμη τὰ πράγματα καταδεικνύουν ὅτι ἦτο καὶ εἶναι ἕνας συντελεστικώτατος παράγων τῆς καλλιεργείας πολλῶν εὐγενῶν αἰσθημάτων, πρὸ πάντων ὅμως τοῦ θρησκευτικοῦ τοῦ δεσπόζοντος ὅλων τῶν ἄλλων. Ἀπατῶνται οἱ νομίσαντες καὶ νομίζοντες ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι δέσμευσις. Τοὐναντίον εἶνε ἐλευθερία, εἶνε πρόοδος.

Ἡ συκοφαντία ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀπώλεσε τὴν δύναμίν Της καὶ ὅτι ἀπεδείχθη ἀνίσχυρος διὰ τὴν διαπαιδαγώγησιν τοῦ λαοῦ εἶνε αὐτόχρημα προδοτικὴ ἂν προέρχηται ἀπὸ πιστούς Της καὶ παντελὴς ἀμάθεια ἀπὸ τοὺς μὴ γνωρίζοντας τὰ πράγματα. Διότι ἀείποτε καὶ σήμερον ἀκόμη ἡ Ἐκκλησία ἐμεγαλούργησε καὶ ἐμεσουράνησε εἰς διαπαιδαγώγησιν καὶ εἰς ἔργα φιλανθρωπίας.

Ἡ Ἐκκλησία εἶνε ἐκείνη ἡ ὁποία ἀνέπτυξε τὰς μεγάλας ἀρετάς· ἡ Ἐκκλησία εἶνε ἐκείνη ἡ ὁποία συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως καὶ ἐντατικῶς ἐκαλλιέργησε καὶ καλλιεργεῖ ὅλας ἐν τῷ ἀτόμῳ τὰς ἀγαθὰς ἀρετὰς διὰ τῆς ἀναδείξεως τοῦ ἐν τῷ ἀτόμῳ ἐνυπάρχοντος θρησκευτικοῦ αἰσθήματος τοῦ ἐνυπάρχοντος παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ ἀπὸ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ.

Ἂν ἀπὸ τὴν ζωὴν ἔλειπεν ἡ Ἐκκλησία, οὔτε εἰς τὴν μίζοντες ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶνε δέσμευσις. Τοὐναντίον εἶνε ἐλευθερία, εἶνε πρόοδος.
θέσιν τῶν ἁγρίων δὲν θὰ εὑρίσκετο ἡ ἀνθρωπότης· διότι καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ἄγριοι δηλαδή, κρατοῦνται εἰς τὴν θέσιν των ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ τοιούτου ἢ τοιούτου θρησκεύματός των ἔστω καὶ ὑπὸ μορφὴν στοιχειώδη.

Ἡ Ἐκκλησία ἀποκαλύπτει εἰς ἡμᾶς τὰς ὑπερφυσικὰς δυνάμεις· εὑρύνει τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα· μᾶς καθιστᾷ κοινωνο-ς τῆς Θείας Χάριτος διὰ τῶν Μυστηρίων της· μᾶς ὠθεῖ εἰς ἔργα ἀνθρωπιστικὰ καὶ θεάρεστα· μᾶς δίδει τὴν δύναμιν διὰ νὰ καταπολεμήσωμεν κάθε ἐμπόδιον τὸ ὁποῖον παρεντίθεται εἰς τὸν πρὸς τὰ ἄνω δρόμον μας.

Ὁ Χριστὸς εἶπεν: «ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ» (Ἰωάν. 18,37). Πράγματι, ἡ Ἐκκλησία ἡ ἀντιπροσωπεύουσα Αὐτόν, εἶνε κατὰ πάντα σπουδαιότατος παράγων πρὸς διαπαιδαγώγησιν τῶν λαῶν, ὅπως δεικνύει ἡ Ἱστορία. Καὶ ἡ Ἐκκλησία αὐτὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψει τὸ τοῦ Χριστοῦ: «ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν», ἔστρεψεν ἰδιαιτέρως τὴν προσοχήν Της πρὸς τὰ παιδία. Περιέβαλεν αὐτὰ μὲ πατρικὴν στοργήν.

Εἶνε λοιπὸν σπουδαῖος παράγων ἡ Ἐκκλησία, καθιστάμενος σπουδαιότερος πρὸς ὁλοκλήρωσιν τοῦ ἔργου Της ἐὰν τὸ ὑλικόν Της ἔχει τὰς βάσεις του ἀπὸ τοὺς ἄλλους συνδετικοὺς Αὐτῆς κρίκους, τὸ σχολεῖον καὶ τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἑνὸς σπουδαιοτέρου τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ καὶ τοῦ δευτέρου σπουδαιοτέρου τοῦ πρώτου. Καὶ τὸ ἀλληλοεξάρτημα αὐτό, ἐπιδιώκει κοινὸν σκοπόν, τὴν ἠθικοθρησκευτικὴν μόρφωσιν τοῦ παιδὸς διὰ μίαν καλλιτέραν αὔριον, δι' ἓν λαμπρότερον μέλλον.

ΑΝΑΓΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΟΜΟΙΟΜΟΡΦΙΑΣ

Πανοσιολογιώτατε Διευθυντὰ
τοῦ 'Ορθοδόξου Παρατηρητοῦ:

'Ανέγνωσα εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος ἄρθρον τοῦ Αἰδ. 'Αμφιλοχίου Σαραντίδου ὑπὸ τὸν τίτλον «'Ανάγκη Λειτουργικῆς 'Ομοιομορφίας».

Τὸ νὰ συνιστᾷ εἰς Κληρικὸς τὴν ἐφαρμογὴν ὁμοιομορφίας εἰς τὴν τέλεσιν τῶν ἱεροτελεστιῶν μας καὶ μάλιστα τοῦ Θειοτάτου τῶν Μυστηρίων, τῆς Θείας Λειτουργίας, ὄχι μόνον εἶνε καλὸν καὶ ἐπαινετὸν ἀλλὰ καὶ πολὺ ἐνθαρρυντικόν. 'Αλλὰ τὸ νὰ ἀγνοῇ ὅτι τοιατη προσπάθεια καταβάλλεται συστηματικὰ καὶ τοιαύτη ἐργασία γίνεται ἀπὸ ἐνὸς ἔτους καὶ πλέον, δημοσιευομένη εἰς συνεχῆ ἄρθρα εἰς τὸν 'Ορθόδοξον Παρατηρητήν, αὐτὸ εἶνε ἀσυγχώρητον.

Διότι τί ἄλλο δύναται νὰ εἶνε παρὰ ἄγνοια τοῦ πράγματος τὰ ἐν τῇ προτελευταίᾳ παραγράφῳ τοῦ ἄρθρου του γραφόμενα:

«Τὴν ἐπὶ τούτου πρωτοβουλίαν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀναλάβῃ ἡ ἐπίσημος 'Εκκλησία μας, εἴτε εἰς ἰδιαιτέραν ἀναθέτουσα πολυπείρων καὶ θεολογικῶς κατηρτισμένων Κληρικῶν συντακτικὴν 'Επιτροπήν, εἴτε καὶ ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ ἐπισήμου ἐκκλησιαστικοῦ της ὀργάνου, διὰ σειρᾶς σχετικῶν ἀρθρογραφιῶν.....»

Δι' αὐτῶν ὁ ἀρθρογράφος φαίνεται ἢ ἀγνοῶν τὴν γιγνομένην ἐργασίαν ἢ θεωρῶν αὐτὴν ἀναξίαν προσοχῆς καὶ λόγου. 'Εὰν ἀγνοῇ ὅτι εἰς τὸν 'Ορθόδοξον Παρατηρητὴν γράφονται ἄρθρα προερχόμενα ἀπὸ μελέτην ἐνδελεχῆ καὶ μὲ ὅλα τὰ δικαιολογητικὰ καὶ τὰς πηγὰς καὶ τὰς πληροφορίας κωδίκων ἀκόμη, ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ὁμοιομορφίας διὰ τὸ ὁποῖον δεικνύει θερμὸν ἐνδιαφέρον, πῶς θὰ εἶχε τὴν ἀπαίτησιν νὰ ἀναγνωσθῇ τὸ ἰδικόν του ἄρθρον καὶ ἀπὸ ποίους; 'Εὰν ὅμως δὲν τὰ ἀγνοῇ, ὅπερ καὶ προτιμῶ, ἀλλὰ τὰ θεωρῇ ἀνάξια λόγου διότι ἔχει τὴν ἀπαίτησιν νὰ ἀνατεθῇ εἰς Συντακτικὴν 'Επιτροπὴν ἐκ πολυπείρων θεολογικῶς κατηρτισμένων Κληρικῶν, εὑρίσκομαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ σημειώσω τὰ ἑξῆς:

'Η σύστασις μιᾶς τοιαύτης 'Επιτροπῆς θὰ μοῦ ἦτο εὐεργετική. Διότι καὶ ὡς Πρωτοσύγκελλος καὶ ὡς 'Επίσκοπος εἶχον καὶ ἔχω ἐργασίαν νὰ μὲ ἀπασχολῇ πολὺ περισσοτέρας ὥρας παρ' ὅσας ὁ νόμος ἐπιτρέπει νὰ ἐργάζεται οἱοσδήποτε ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης. 'Επὶ πλέον εἶμαι καὶ Διευθυντὴς τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς μὲ διδασκαλίαν τεσσάρων Θεολογ. μαθημάτων. Συνεπῶς ἡ ἀπαλλαγή μου ἀπὸ τὸ καθῆκον ἐπιστημονικῆς ἐργασίας, πρὸς συγγραφὴν ἄρθρων ἐπὶ τῆς ἀνάγκης ὁμοιομορφίας λειτουργικῆς, θὰ μοῦ ἦτο εὐεργετική. 'Αλλ' ἐπειδὴ πολλάκις εἰς τὰ δεκαεπτὰ ἔτη τῆς ἐν 'Αμερικῇ ὑπηρεσίας μου ἔλαβον μέρος εἰς συναθροίσεις συναδέλφων καὶ συνεζητήθη κατ' αὐτὰς ἡ ἀνάγκη αὕτη, ἐξέπνεε δὲ ἡ συζήτησις εἰς εὐχὰς μόνον ὑπὲρ τῆς πληρώσεώς της, ὑπέκυψα εἰς τὴν πίεσιν τῆς συνειδήσεώς μου καὶ ἀνέλαβα μόνος μου τὸ ἐγχείρημα.

Λέγων ταῦτα δὲν ἐννοῶ νὰ ψέξω κανένα ἐκ τῶν ἀγαπητῶν συναδέλφων Θεολόγων ἐπὶ ραθυμίᾳ. Τοὐναντίον, λαμβάνω ὡς δεδομένον τὴν καλὴν αὐτῶν θέλησιν πρὸς τοιαύτην ἐργασίαν. 'Αλλ' αὐτὴ ἡ φύσις τῆς ἐν λόγῳ ἐπιστημονικῆς ἐργασίας ἀποκλείει τὴν σύστασιν ἐπὶ τούτῳ 'Επιτροπῆς, ἐν 'Αμερικῇ διὰ τὸν ἑξῆς λόγον:

Δύο ἢ τρεῖς ἢ τέσσαρες μόνον πόλεις εἶνε δυνατὸν νὰ ἐξυπηρετήσουν τὰς ἀνάγκας τῆς συστάσεως 'Επιτροπῆς Θεολόγων, οἱ ὁποῖοι νὰ δυνηθοῦν νὰ συνεργασθοῦν ἐπιστημονικῶς. Κωνσταντινούπολις, 'Αθῆναι, 'Αλεξάνδρεια, 'Ιερουσαλήμ. Εἰς μόνον αὐτὰς ὑπάρχουν πολλοὶ Θεολόγοι δυνάμενοι νὰ ἀποτελέσουν εἰς μίαν πόλιν τοιαύτην 'Επιτροπὴν καὶ εἰς μόνον αὐτὰς δυνάμεθα οἱ "Ελληνες νὰ ἔχωμεν πρόχειρα βιβλία κατάλληλα καὶ πηγάς. Εἰς τὴν 'Αμερικὴν οὔτε τὸ ἕν ὑπάρχει οὔτε τὸ ἄλλο. Οἱ Θεολόγοι εἶναι σκορπισμένοι ἐξ ἀνάγκης εἰς πόλεις αἱ ὁποῖαι ἀπέχουν ἀπ' ἀλλήλας ἑκατοντάδας ἢ χιλιάδας μιλίων. Βυζαντινοὺς δὲ κώδικας ἀμφιβάλλω ἐὰν ἔχῃ ἕστω καὶ ἕνα 'Αμερικανικὴ Βιβλιοθήκη. Δὲν δυνάμεθα νὰ ζητῶμεν ἀδύνατα πράγματα, μὴ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει τὴν πραγματικότητα.

Τοῦτο ἔχων ὑπ' ὄψει, καὶ ἐνθαρρυνόμενος ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου 'Αρχιεπισκόπου μας, ἀνέλαβον νὰ καταρτίσω ἐργασίαν περισυλλέξας γενομένας μέχρι τοῦδε ἐργασίας ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἄλλων ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ 'Ελλάδι καὶ δὴ τὴν τοῦ κ. Τρεμπέλα, γραμματέως τῆς ἐπὶ τούτῳ καταρτισθείσης ὑπὸ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ 'Εκκλησίας τῷ 1932 Πατριαρχικῆς ἐπιστημονικῆς ἐν 'Αθήναις 'Επιτροπῆς πρὸς προετοιμασίαν καὶ κατάρτισιν τοῦ κειμένου τῶν λειτουργικῶν βιβλίων, ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ Μητροπολίτου Τραπεζοῦντος κ. Χρυσάνθου. "Ινα δὲ μὴ θεωρηθῶ ὅτι τοιοῦτο κολοσσιαῖον ἔργον ἀνέλαβα ἐξ ὑπερπεποιθήσεως εἰς τὸν ἑαυτόν μου μόνον, δὲν ἐτόλμησα νὰ θέσω ἐγωϊστικόν τινα πομπώδη τίτλον εἰς τὴν σειρὰν αὐτὴν τῶν ἄρθρων μου, καὶ ὠνόμασα αὐτὰ «Δραματικὰ Στοιχεῖα τῆς Θ. Λειτουργίας». 'Αλλ' ἡ ἀνάγνωσις καὶ ἑνὸς μόνου ἄρθρου ἐξ αὐτῆς πείθει τὸν ἀναγνώστην ὅτι πρόκειται περὶ τῆς ἀνάγκης ὁμοιομορφίας λειτουργικῆς· ἐτόνισα δὲ τοῦτο εἰς τὸν Πρόλογον καὶ ὑποδεικνύω εἰς ἕκαστον ἄρθρον τὸν τρόπον τῆς ἐπιτυχίας τῆς ὁμοιομορφίας. "Οχι δὲ μόνον δὲν ἀπέκρουσα τὴν συνεργασίαν τῶν ἀγαπητῶν θεολόγων τῆς ἐν 'Αμερικῇ 'Εκκλησίας μας, ἀλλὰ εἰς πολλὰ ἐξ αὐτῶν τῶν ἄρθρων μου ἐτόνισα ὅτι εὑρισκόμενος μακρὰν βιβλιοθηκῶν παρακαλῶ τοὺς Θεολόγους "Ελληνας ὁπουδήποτε τῆς γῆς, ἐὰν εὕρουν εἰς τὴν ἐργασίαν μου αὐτὴν τρωτὰ νὰ μοῦ τὰ ὑποδείξουν καὶ εὐγνωμόνως θὰ δεχθῶ τὰς ὑποδείξεις των, πρὶν ἐκδοθῇ τὸ ἔργον εἰς ἰδιαίτερον βιβλίον.

Θὰ ἠδύνατο δὲ κάθε λόγιος 'Ιερεὺς νὰ συνεργασθῇ μαζύ μου ἔστω καὶ ἐξ ἀποστάσεως, συλλέγων ὑλικὸν κατάλληλον ἀπὸ βιβλιοθήκας τῶν πόλεων εἰς ἃς ἐφημερεύει ἢ ἀπὸ βιβλία ξένων ἐπιστημόνων, τὰ ὁποῖα ἴσως ἐγὼ δὲν ἔχω ὑπ' ὄψει· καί, εἴτε δι' ἰδιωτικῆς ἀλληλογραφίας μαζύ μου εἴτε δι' ἀρθρογραφίας εἰς τὸν 'Ορθόδοξον Παρατηρητήν, νὰ συμβάλῃ εἰς πληρεστέραν τοῦ ζητήματος ἐξονύχισιν.

'Αλλὰ κανεὶς 'Ιερεὺς δὲν ἔπραξε τοῦτο καὶ ἐπίστευον ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀντίρρησις ἐπιστημονικὴ καὶ στηριζομένη ἐπὶ πηγῶν ἢ σοβαρῶν ἐργασιῶν, εἰς ὅσα ἔγραψα καὶ συνιστῶ. Παρὰ ταῦτα ἡ ἐργασία μου αὕτη δὲν θὰ ἐκδοθῇ αὐθαιρέτως εἰς βιβλίον οὐδὲ θὰ ἐπιβληθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ὁμοιομορφίας διὰ τοῦ κύρους μόνον τῆς ἐν 'Αμερικῇ 'Εκκλησιαστικῆς 'Αρχῆς. "Οταν τελειώσῃ ἡ ἐργασία θὰ τὴν ἀναθεωρήσω καὶ θὰ τὴν στείλω ἀμέσως εἰς τοὺς ἐν 'Αθήναις εἰδήμονας καὶ ἀφοῦ κατόπιν ἐπιφέρω τὰς ἐπ' αὐτῆς διορθώσεις, ἅς θὰ μοῦ εἰσηγηθοῦν, θὰ τὴν στείλω εἰς τὸ Σεβ. Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον πρὸς ἐπιθεώρησιν καὶ ἔγκρισιν· θὰ χωρίσω δὲ κατόπιν τὸ ἀπολύτως πρακτικὸν του μέρος ('Οδηγίαι πρὸς ὁμοιόμορφον τέλεσιν τῆς Θείας Λειτουργίας) ὅπερ θὰ ἐκδοθῇ εἰς πολλὰς χιλιάδας ἀντιτύπων ὑπὸ τοῦ Τμήματος τῆς 'Ιεραποστολῆς μὲ 5—10 σέντς ἕκαστον, ὥστε ὅλαι αἱ οἰκογένειαι τῆς 'Ομογενείας μας νὰ τὸ ἔχουν καὶ νὰ ἐπιβληθῇ οὕτω. Τὸ δὲ θεωρητικὸν καὶ δικαιολογητικὸν μέρος, θὰ ἀποτελέσῃ ἄλλο βιβλίον, βοήθημα διὰ τοὺς 'Ιερεῖς, διὰ τοὺς φοιτητὰς τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς καὶ ἄλλων 'Ελλ. Θεολογ. καὶ 'Ιερατικῶν Σχολῶν καὶ διὰ πάντας τοὺς

Θεοφ. Ἐπισκόπου Βοστώνης
κ. Ἀθηναγόρα

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΩΣ ΔΡΑΜΑ

Διὰ τὰ μεταξὺ τῆς εὐλογίας «Ἡ Χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς κλπ.» μέχρι τοῦ «Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν Σοὶ προσφέρομεν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα» δὲν ἔχομεν νὰ προσθέσωμεν ἐδῶ ὑποδείξεις. Ἐφιστῶμεν ὅμως τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν καὶ δὴ τῶν εὐλαβῶν Λειτουργῶν εἰς τὸ σημεῖον τοῦ ἁγιασμοῦ τῶν Τιμίων Δώρων, ὅστις γίνεται καθ' ἣν ὥραν ψάλλεται τὸ «Σὲ ὑμνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν κλπ.»

Δὲν θὰ ἀσχοληθῶ διόλου μὲ τὴν ποικιλίαν διαφορῶν τὰς ὁποίας παρουσιάζουν οἱ διάφοροι κώδικες καὶ ἐὰν ἡ μετὰ τὴν προσφώνησιν αὐτὴν «Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν κλπ».,εὐχή: «Ἔτι προσφέρομέν Σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον λατρείαν...» συνδέεται ἀναπόσπαστα καὶ εἶνε συνέχεια τοῦ «Σὲ ὑμνοῦμεν κλπ.» Διότι αἱ ὑποδείξεις μου ἀφοροῦν εἰς τὴν καλλιτεχνικωτέραν, δραματικωτέραν τέλεσιν τῶν διαφόρων μερῶν τῆς Θ. Λειτουργίας, συμφώνως πρὸς τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, ἵνα ἡ ὅλη ἀναπαράστασις τοῦ Θείου Δράματος τελῆται ὡς ἁρμόζει καὶ ἐπιτευχθῇ καὶ ὁμοιομορφία εἰς τὴν τέλεσιν ὑφ' ὅλων, ἐὰν εἶνε δυνατόν, τῶν Ὀρθοδόξων Λειτουργῶν.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ παρετήρησα μὲ τὰ μάτια μου, τὸ μεγαλείτερον πλῆθος διαφορῶν τελέσεως, ὑπενθυμίζω καὶ πάλιν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐτόνισα πολλάκις μέχρι τοῦδε, ὅτι ἡ ἐργασία μου αὕτη δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει τί γίνεται εἰς ἕν τμῆμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀφοῦ ὅλα τὰ τμήματα διαφοροτρόπως μεταξύ των τελοῦν πολλὰ σημεῖα τῆς Λειτουργίας.

Λαμβάνων τὰ ἐπικρατέστερα εἴδη τελέσεως τῶν ἐν λόγῳ σημείων τοῦ ἁγιασμοῦ εἰς τὰ διάφορα διοικητικὰ ἐκκλησιαστικὰ τμήματα, τὰ χωρίζω εἰς τρεῖς κατηγορίας.

α' Ὁ Ἱερεὺς ὅταν λέγῃ: «Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν Σοὶ προσφέρομεν κλπ.» κινεῖ ὀλίγον τὸ Ἱερὸν Ποτήριον καὶ Δισκάριον ἐπὶ τοῦ εἰλητοῦ (ἀντιμηνσίου) ἐν εἴδει μικροῦ σταυροῦ, χωρὶς νὰ τὰ ἀνυψοῖ διόλου· κατόπιν δὲ ὀρθιος πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης, ἀπαγγέλλει τὴν εὐχὴν τοῦ ἁγιασμοῦ: «Ἔτι προσφέρομέν Σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον λατρείαν καὶ παρακαλοῦμεν Σε καὶ δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν κατάπεμψον τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον...κλπ».

β' Ὁ Ἱερεὺς λέγων «Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν...ἀνυψοῖ τὸ Ἱερὸν Δισκοπότηρον μέχρι τοῦ ὕψους τῆς κεφαλῆς του ἔχων τοὺς δύο βραχίονάς του σταυροειδῶς. Ἀλλὰ ἀφοῦ ἀποθέσει ταῦτα ἐπὶ τοῦ ἀντιμηνσίου λέγει τὴν μυστικὴν εὐχὴν ὀρθιος πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης.

γ' Ὁ Ἱερεὺς λέγων «Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν ... ἀνυψοῖ τὸ Ἱερὸν Δισκοπότηρον ὡς προηγουμένως, ἀλλὰ τὴν μυστικὴν εὐχὴν λέγει γονατιστὸς ἕως τὰ λόγια «καὶ ποίησον τὸν μὲν ἄρτον τοῦτο τίμιον σῶμα τοῦ Χριστοῦ σου, τὸ δὲ ἐν τῷ ποτηρίῳ τούτῳ τίμιον αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου, μεταβαλὼν τῷ πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ» τὰ ὁποῖα λέγει ὄρθιος εὐλογῶν συνάμα τὰ Τίμια Δῶρα. Κατόπιν δὲ ἀμέσως γονατίζει καὶ λέγει τὸ ὑπόλοιπον μέχρι τέλους τῆς εὐχῆς.

Καὶ οἱ τρεῖς αὐτοὶ τρόποι εἶνε καλοὶ καὶ χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας ὑπὸ εὐσεβεστάτων καὶ πεπαιδευμένων κληρικῶν.

Προκειμένου ὅμως νὰ ὁρίσωμεν τὴν ἀναγκαιοτάτην ὅσον καὶ ποθουμένην ὁμοιομορφίαν εἰς τὴν τέλεσιν τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ ἡ ὁμοιομορφία αὕτη νὰ ἔχῃ καλλιτεχνικωτέραν δραματικὴν ἐμφάνισιν, νομίζω ὅτι τὸ τρίτον εἶδος εἶνε τὸ προτιμότερον.

Διότι εἶνε ὡραῖον τὸ νὰ ἀνυψοῖ ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Ἀρχιερεὺς τὰ Τίμια Δῶρα ὕπερθεν τῆς κεφαλῆς του ὡς νὰ ἤθελε νὰ φθάσῃ τὸν ἐν τῷ οὐρανῷ θρόνον τοῦ Ὑψίστου καὶ ἐκεῖ νὰ προσφέρῃ «Τὰ ἐκ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν Θεὸν Δῶρα» λέγων Τὰ σὰ Δῶρα ἐκ τῶν σῶν Δώρων Σοὶ προσφέρομεν ὁλοψύχως καὶ δι' ὅλα ὅσα ὀφείλομεν εἰς τὸ ἄπειρον μεγαλεῖόν Σου διὰ τὰς πολλάς Σου πρὸς ἡμᾶς εὐεργεσίας.

Εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ δὲ αὐτὴν ὅσῳ καὶ δραματικὴν στάσιν τοῦ Ἱερέως αἰσθάνονται οἱ ἐκκλησιαζόμενοι κάτι τὸ ἐξαιρετικὸν τὸ ὁποῖον ὑπάρχει εἰς τὴν ἱερωτάτην αὐτὴν στιγμὴν καὶ τὸ ὁποῖον δὲν αἰσθάνονται οὐδὲ ὑπάρχει ἐὰν ὁ Ἱερεὺς ἢ Ἀρχιερεὺς σκυμμένος πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης κινήσῃ σταυροειδῶς τὸ Ἱερὸν Δισκοπότηρον, χωρὶς νὰ τὸ ὑψώσῃ καὶ κάμῃ ἐμφανῆ διὰ τῆς στάσεώς του ὅτι τὰ προσφέρει πρὸ τοῦ οὐρανίου θρόνου.

Διὰ τὸν ἐντυπωτικὸν δὲ αὐτὸν ἀκριβῶς λόγον εἶνε ἀσυγκρίτως ὡραιότερον νὰ γονατίζῃ ὁ Ἱερεὺς πρὶν καὶ μετὰ τὸν ἁγιασμὸν τῶν Τιμίων Δώρων ὅταν μάλιστα ἀπαγγέλῃ τὴν ὡραιότατην καὶ πλήρη μυστηρίου εὐχὴν τῆς ἐπικλήσεως:

> «Ἔτι προσφέρομέν Σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον λατρείαν, καὶ παρακαλοῦμεν σε καὶ δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν, κατάπεμψον τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα Δῶρα ταῦτα καὶ ποίησον τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον τίμιον σῶμα τοῦ Χριστοῦ σου τὸ δὲ ἐν τῷ ποτηρίῳ τούτῳ τίμιον αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου, μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ.»

Καὶ ἀφοῦ ἐγερθῇ κατὰ τὰς λέξεις «καὶ ποίησον τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον...» νὰ γονατίσῃ καὶ πάλιν μετὰ τὰς λέξεις «μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί τῷ Ἁγίῳ» καὶ νὰ ἀποτελειώσῃ γονατιστὸς τὴν εὐχήν:

> «Ὥστε γενέσθαι τοῖς μεταλαμβάνουσιν εἰς νῆψιν ψυχῆς, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς κοινωνίαν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, εἰς οὐρανῶν πλήρωμα εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κρῖμα ἢ εἰς κατάκριμα. Ἔτι προσφέρομέν Σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον λατρείαν ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει προαναπαυσαμένων....κλπ.»

Καὶ δὲν εἶνε μόνον ὁ ἐντυπωτικὸς λόγος ὁ ὁποῖος ἐπιβάλλει νὰ γονατίσῃ ὁ Ἱερεύς, ἀλλ' αὐτὴ ἡ ὑψίστης σημασίας πρᾶξις τοῦ ἁγιασμοῦ τῶν Τιμίων Δώρων τὴν στιγμὴν ἐκείνην.

Ἡ ὅλη Λειτουργία εἶνε τέλεσις τοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας· καὶ ἡ Θεία Εὐχαριστία στηρίζεται ὁλόκληρος εἰς τὴν μετουσίωσιν τοῦ ἄρτου καὶ οἴνου εἰς πραγματικὸν σῶμα καὶ αἷμα τοῦ σφαγιασθέντος ἀμνοῦ, τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐπικαλεῖται λοιπὸν ὁ Ἱερεὺς τὴν Χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἵνα

(Συνέχεια εἰς τὴν 15ην σελίδα)

ἐνδιαφερομένους νὰ μάθουν τοὺς λόγους διατὶ ἐν τῇ ὁμοιομορφίᾳ προετιμήθη ὁ ὑποδεικνυόμενος τρόπος ἀντὶ τῶν διαφόρων τρόπων τελέσεως ὑπὸ τῶν Ἱερέων τῶν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν κλιμάτων.

Τοιουτοτρόπως πιστεύω ὅτι θὰ πεισθοῦν ὅλοι ὅτι ἡ ἐπίσημος Ἐκκλησία μας ἐν Ἀμερικῇ δὲν ὤκνησε νὰ ἐπιληφθῇ καὶ τοῦ ζητήματος τούτου, μὴ ἀρκουμένη εἰς συστάσεις καὶ προτροπὰς μόνον ἄνευ εὐθυνῶν.

Μετ' εὐχῶν καὶ ἀγάπης

† Ὁ Βοστώνης ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

ΑΡΘΡΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ

ΟΙ ΠΡΩΤΟΕΤΕΙΣ ΤΟΥ POMFRET

Γενικὴ καὶ ὁμόθυμος εἶνε ἡ εὐχὴ τῆς κοινῆς γνώμης διὰ τὴν πρόοδον τῶν νεαρῶν μαθητῶν, οἱ ὁποῖοι, κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα, ἐγένοντο δεκτοὶ εἰς τὸ Ἱεροδιδασκαλεῖον Pomfret τοῦ ὁποίου θ' ἀποτελέσουν τὴν πρώτην τάξιν τοῦ δευτέρου σχολικοῦ ἔτους. Οἱ τοῦ παρελθόντος ἔτους μαθηταί, οἱ πρωτοπόροι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι πέρυσιν ἀπετέλουν τὴν πρώτην τάξιν τῆς Σχολῆς, προήχθησαν ὅλοι εἰς τὴν δευτέραν τάξιν καὶ εἰς τὰ βήματα ἐκείνων ἐκλήθησαν τώρα νὰ βαδίσουν οἱ νέοι Ἱεροσπουδασταί, προερχόμενοι ἀπὸ ὅλας σχεδὸν τὰς κοινοτικάς μας περιφερείας. Τὸ πανελλήνιον τῆς Ἀμερικῆς, ὁ λαὸς καὶ ὁ κλῆρος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀποβλέπουν πρὸς τοὺς νεωστὶ εἰσαχθέντας εἰς τὴν Σχολὴν μαθητὰς μὲ τὰς μεγαλυτέρας τῶν ἐλπίδων. Καὶ εἰς τὴν γενικὴν αὐτὴν χαρὰν συνενώνει καὶ τὴν ἰδικήν του καὶ τὸ περιοδικὸν τοῦτο, τοῦ ὁποίου αἱ στῆλαι εἶνε ἀνέκαθεν ἀνοικταὶ διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς Σχολῆς ταύτης ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται τὸ μέλλον τῆς ὁμογενείας ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ χώρᾳ. Καύχησις τῆς νεογεννοῦς Ἐκκλησίας τῆς Ἀμερικῆς εἶνε οἱ μαθηταὶ τῆς Σχολῆς ταύτης, οἱ ὁποῖοι εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ κρατήσουν ὑψηλὰ τὴν σημαίαν τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καθήκοντος. Οὐδεμία δὲ ἀμφιβολία ὅτι οἱ νεαροὶ τρόφιμοι τῆς Σχολῆς αὐτῆς θὰ δικαιώσουν τὰς προσδοκίας ὅλων τῶν ὁμογενῶν, γινόμενοι ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ὑποδείγματα ἀρετῆς καὶ μαθήσεως.

— ✤ —

Ο ΧΕΙΜΩΝ ΚΑΙ Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

Ἐπὶ τῇ προόψει τοῦ ἐπερχομένου χειμῶνος εἶναι ἀνάγκη νὰ ληφθοῦν καὶ ἐφέτος τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα διὰ τὴν ἀνακούφισιν τῶν ἀναξιοπαθούντων. Ὁ χειμὼν εἶναι πάντοτε δύσκολος ἐποχὴ διὰ τοὺς ἀπόρους. Κατὰ τοὺς καλοκαιρινοὺς μῆνας τὰ πράγματα βολεύονται εὐκολώτερον. Αἱ ἀνάγκαι ἐνδυμασίας, τροφῆς, παραστάσεως εἶναι μικρότεραι. Ὁ χειμὼν ὅμως ἔχει τὰς ἀπαιτήσεις του. Θέλει ζεστὸν φαγητόν, περισσότερα ροῦχα, καλυτέραν θέρμανσιν. Οἱ εὔποροι ποὺ τὰ διαθέτουν ἐν ἀφθονίᾳ δὲν τὰ ἐκτιμοῦν ἴσως κατ' ἀξίαν. Ὅσοι ὅμως δὲν τὰ ἔχουν εἶναι πράγματι πολὺ δυστυχεῖς. Ἀλλ' ἴσως ποτὲ δὲν θὰ ἐξαλειφθῇ ἐντελῶς ἀπὸ οἱονδήποτε κοινωνικὸν σύνολον ἡ δυστυχία. Εἶναι μοιραῖον φαίνεται εἰς τὸν σκληρὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς νὰ ὑπάρχῃ ἕνας ἀριθμὸς ἀτυχῶν. Βεβαίως ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ χώρᾳ ἀπὸ πολιτειακῆς καὶ ὁμοσπονδιακῆς ἀπόψεως θὰ ἀναπτυχθῇ καὶ ἐφέτος κάθε δυνατὴ προσπάθεια διὰ τὴν περίθαλψίν των. Εἶναι ὅμως προφανὲς ὅτι ὑπάρχουν πολλοὶ ἄποροι οἱ ὁποῖοι προτιμοῦν νὰ μὴ ἀκουσθῇ ἡ δυστυχία των. Καὶ αὐτοὺς μόνον ἡ διακριτικὴ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία, διὰ τῶν Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων, ἠμπορεῖ ἀθορύβως καὶ κρυφίως νὰ ἀνακουφίσῃ. Ἂς διεγερθῇ ὅθεν καὶ ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία. Ἂς κινηθοῦν οἱ ὁμογενεῖς εὔποροι. Ἂς ἀνοίξουν μὲ γενναιοφροσύνην τὰς καρδίας των καὶ τὰ βαλάντιά των. Ὁ χειμὼν ἔρχεται βαρὺς καὶ ἐφέτος.

— ✤ —

ΤΟΥΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕΝ

Ὀφείλομεν νὰ εὐχαριστήσωμεν θερμότατα τοὺς ἀγαπητοὺς ἀναγνώστας μας, ἐκείνους οἱ ὁποῖοι μὲ ἐξαιρετικὴν λεπτότητα, μᾶς ἐκφράζουν δι' ἐπιστολῶν καὶ προφορικῶς τὸν ἐνθουσιασμόν των διὰ τὰς προόδους τοῦ περιοδικοῦ τούτου καὶ μᾶς κάμνουν, μερικοὶ ἐξ αὐτῶν, καὶ μερικὰς καλοπροαιρέτους ὑπομνήσεις. Ἂς εἶναι βέβαιοι ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον των αὐτὸ μᾶς συγκινεῖ ἰδιαιτέρως καὶ ὅτι τὰς ὑπομνήσεις των τὰς μελετοῦμεν μετὰ τῆς μεγαλυτέρας προσοχῆς. Ὁ «Ὀρθ. Παρατηρητής», ὁ ὁποῖος ἔχει τάξει ὡς σκοπόν του νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ ὁμογενὲς ὀρθόδοξον ἀναγνωστικὸν κοινόν, τὸ ἐντεῦθεν καὶ τὸ πέραν τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ, χαίρει ἰδιαίτατα ὅταν βλέπῃ μὲ πόσον ἐνδιαφέρον καὶ μὲ πόσην στοργὴν οἱ φίλοι του, κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, κυρίαι καὶ κύριοι, παρακολουθοῦν τὴν ἀθόρυβον, ἀλλὰ θετικὴν σταδιοδρομίαν του, ἀναγινώσκοντες μὲν ὅλην τὴν ὕλην, ἰδιαίτατα δὲ τὴν σελίδα ταύτην. Ἀσφαλῶς αἱ εὐμενεῖς των κρίσεις θὰ μᾶς δίδουν τὸ μέσον διὰ νὰ ἐργαζώμεθα μὲ μεγαλύτερον ὡρισμένως ἐνθουσιασμὸν καὶ μὲ μεγαλυτέραν προθυμίαν διὰ τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου μας, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι καὶ τόσον εὔκολον ὅσον φαντάζεταί τις μακρόθεν.

— ✤ —

ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΕΑΝ ΑΓΓΛΙΑΝ

Μία ἐξαιρετικῶς συγκινητικὴ ἀναδημιουργία, μία πρωτοφανὴς ἐργασία ἐπιτελεῖται ἀπό τινος ἐν τῇ Νέᾳ Ἀγγλίᾳ· ἐργασία διὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἡ Ἐκκλησία, ἀλλὰ καὶ ἡ Ὁμογένεια θὰ εἶναι πολλαχῶς εὐγνώμονες πρὸς τοὺς πρωτεργάτας τῆς ὡραίας αὐτῆς ἀθορύβου κινήσεως. Διότι εἶναι ἀσφαλῶς τὸ μεγαλύτερον ἔργον τὸ νὰ ἀγωνίζεται κανεὶς διὰ τὴν διαπειθάρχησιν καὶ τὴν ἐξευγένισιν τῶν ἠθικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου. Μὲ ζῆλον ἔνθερμον, Κληρικοί, Σύμβουλοι, Διδάσκαλοι καὶ λοιποὶ Κοινοτικοὶ παράγοντες τῆς Νέας Ἀγγλίας γύρω ἀπὸ τὸν θερμουργὸν Ἐπίσκοπον Θεοφιλέστατον Ἀθηναγόραν ἔθεσαν ὡς σκοπὸν τῆς ζωῆς των νὰ προαγάγουν τὸν ὁμογενῆ θρησκευτικῶς καὶ πνευματικῶς καί, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, νὰ ἐμφανίσουν αὐτὸν καὶ χρηστοήθη καὶ καλὸν παράγοντα τῆς χώρας ταύτης. Τὸ ὄνομα ἐκείνων ποὺ καθ' οἱονδήποτε τρόπον συντελοῦν εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς θέσεως τοῦ ὁμογενοῦς ἀτομικῶς, ὁμαδικῶς καὶ κοινοτικῶς, θὰ γραφῇ μὲ χρυσᾶ γράμματα εἰς τὰς δέλτους τῆς Ἱστορίας. Συγχαίρομεν θερμότατα τοὺς ἐν Νέᾳ Ἀγγλίᾳ ἀγαπητοὺς ὁμογενεῖς διὰ τὴν ἀθόρυβον πλὴν δημιουργικὴν ἐργασίαν των.

Ἀρχιμ. Βενεδίκτου Κατσανεβάκη
Ἱερατικοῦ Προϊσταμένου
Νεαπόλεως, Ἰταλίας.

ΠΕΡΙ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Μετὰ τὴν Ἀνάστασιν, πρὶν νὰ ἀναληφθῇ εἰς τοὺς Οὐρανούς, εἶπεν ὁ Χριστὸς πρὸς τοὺς μαθητάς του:—«Πηγαίνετε εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ κηρύξατε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς ὅλην τὴν κτίσιν· ὅποιος πιστεύσῃ καὶ βαπτισθῇ, θὰ σωθῇ· ὅποιος ὅμως δὲν πιστεύσει θὰ κατακριθῇ». Ἐπίσης εἶπεν:—«Ἐδόθη εἰς ἐμὲ πᾶσα ἐξουσία εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἰς τὴν γῆν. Ὑπάγετε λοιπὸν καὶ διδάξατε ὅλα τὰ Ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς νὰ φυλάττωσιν ὅλα ὅσα παρήγγειλα· καὶ ἰδοὺ Ἐγὼ εἶμαι μαζύ σας ὅλας τὰς ἡμέρας ἕως τὸ τέλος τοῦ κόσμου.»

Οἱ Ἀπόστολοι ἔπειτα κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἔλαβον τὴν δύναμιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καὶ κατὰ τὴν ἐντολὴν τὴν ὁποίαν ἔλαβον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ μετέβησαν εἰς ἄλλας κώμας καὶ πόλεις, προχωρήσαντες καὶ πέραν τῶν ὁρίων τῆς Ἰουδαίας, ἔφθασαν δὲ καὶ μέχρι τῶν λαῶν ἐκείνων ποὺ ἦσαν εἰδωλολάτραι καὶ δὲν ἐγνώριζον ἀκόμη τίποτε οὔτε περὶ Θεοῦ, οὔτε περὶ Χριστοῦ. Ἐκήρυξαν ἐκεῖνο ποὺ εἶχον μάθει ἀπὸ τὸν Θεῖον Διδάσκαλον, ὡς ἀπεσταλμένοι Αὐτοῦ, ἱδρύοντες Χριστιανικὰς Κοινότητας. Καὶ οὕτως ἐγεννήθη ἡ Ἐκκλησία.

Βλέπετε τὴν μεγάλην ἁπλότητα τῆς καταγωγῆς τῆς Ἐκκλησίας: εἰσὶ πτωχοὶ καὶ ἀπαίδευτοι, ἁλιεῖς ἐκεῖνοι οἵτινες ἐκλήθησαν νὰ γίνωσιν οἱ ποιμένες τῶν ψυχῶν, οἱ διαδοταὶ καὶ κήρυκες τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἁπλοῖ τῇ καρδίᾳ καὶ πλήρεις καλῆς θελήσεως ὅπως οἱ ποιμένες ἤκουσαν εὐθὺς τῆς φωνῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐγκατέλειψαν τὸ πᾶν διὰ νὰ ἀκολουθήσωσιν Αὐτόν.

Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἁλιέως ἦτο πολὺ κοινὸν εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους ἕνεκεν τοῦ γειτνιασμοῦ τῆς λίμνης. Ποιμενικὴ καὶ ἁλιεία ἦσαν καὶ εἶναι ἀκόμη σήμερον, αἱ μεγαλύτεραι ἀπασχολήσεις καὶ τὰ μέσα τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτηδείων τοῦ πληθυσμοῦ ἐκείνου.

Ἀπόστολοι γίνονται οἱ ἁλιεῖς οἵτινες ὀφείλουσι νὰ ζητήσωσι τὰς ψυχὰς διὰ νὰ φέρωσι αὐτὰς εἰς τὸν Θεόν. Διὰ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς: «Ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων».

Ὁ Χριστὸς ἐμπιστεύεται εἰς τοὺς Ἀποστόλους τὴν ἰδίαν ἀποστολὴν ἣν εἶχε λάβει ἐκ τοῦ οὐρανίου Πατρός Του, τουτέστιν τὴν τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν διὰ τοῦ Βαπτίσματος καὶ τοῦ νὰ διδάξωσιν αὐτὰς τὴν οὐράνιον Αὐτοῦ διδασκαλίαν.

Οἱ Ἀπόστολοι ὅμως, ὅπως ἤδη ξεύρομεν, μέχρι τῆς Πεντηκοστῆς δὲν ἐγνώριζον νὰ ἐπιστρέψωσι πρὸς τὸν Θεὸν τὰς ψυχάς. Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἀφοῦ ἔλαβον τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ἠσθάνθησαν ἑαυτοὺς πλήρως μεταμορφωμένους, καὶ ἔσχον τὸ θάρρος νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς τὸ κοινόν, καὶ τὴν χάριν νὰ ἐπιστρέφωσι πρὸς τὸν Θεὸν τὰς καρδίας. Εἶναι τοῦτο ἓν τῶν μεγαλειτέρων θαυμάτων τῶν γενομένων ὑπὸ τοῦ Κυρίου, ἡ μεγαλειτέρα ἀπόδειξις ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἱδρύθη ἀληθῶς ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ὅτι εἶναι ἀληθῶς θεία.

Ὅπως βλέπετε ἡ Ἐκκλησία ἱδρύθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτοῦ τὸ ὄνομα. Διὰ νὰ ἱδρύσῃ αὐτὴν ὁ Χριστὸς συνήθροισε τοὺς πιστοὺς καὶ τοὺς μαθητὰς Αὐτοῦ εἰς μίαν κοινωνίαν· ὑπήγαγεν αὐτὴν ὑπὸ τοὺς Ἀποστόλους καταστήσας αὐτοὺς ποιμένας αὐτῆς.

Ἡ λέξις Ἀ π ό σ τ ο λ ο ς, σημαίνει ἀπεσταλμένος, ἀγγελιαφόρος· καὶ σήμερον ἐφαρμόζεται δι' οἱονδήποτε ὅστις ἐργάζεται μετὰ ζήλου, μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ αὐτοθυσίας διὰ νὰ ὑπερισχύσῃ καὶ διαδοθῇ μία διδασκαλία. Καὶ τώρα ὡς συμπέρασμα ἐνθυμεῖσθε:

Ἡ Ἐκκλησία ἱδρύθη ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος συνήθροισε τοὺς πιστοὺς αὐτοῦ εἰς μίαν κοινωνίαν τὴν ὁποίαν ὑπήγαγεν ὑπὸ τοὺς Ἀποστόλους, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὴν τὴν Θυσίαν, τὰ Μυστήρια καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα τὸ ὁποῖον ζωοποιεῖ αὐτήν.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACTS OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AND MARCH 3, 1933, OF THE ORTHODOX OBSERVER, PUBLISHED BI-WEEKLY, AT NEW YORK, N. Y., FOR OCTOBER 1, 1938.

State of New York.
County of New York.

Before me, a notary public in and for the State and county aforesaid, personally appeared G. Divry, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the **ORTHODOX OBSERVER** and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, managing editor, and business managers are:

Publisher: Greek Archdiocese Publications Ass'n, 240 West 23rd St., New York, N. Y.

Editor: Rev. Germanos Polizoides, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.

Managing Editor: NONE.

Business Manager: G. Divry, 240 W. 23rd St., New York, N. Y.

2. That the owner is: Greek Archdiocese Publications Ass'n, 240 West 23rd St., New York, N. Y.

Most Rev. Archbishop Athenagoras, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.

Rt. Rev. Athenagoras Cavadas, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: NONE.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

GEORGE C. DIVRY
Business Manager

Sworn to and subscribed before me this 10th day of October, 1938. G. Polizoides.

My commission expires March 30, 1939.

Ἀρχιμ. Πολυεύκτου Φινδίνη

Η ΑΓΙΟΤΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

« . . . Ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν, οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν... »

(Β' Θεσσαλ. 3,8).

Ἡ ἐργασία εἶναι ἱερά! Εἶναι κόσμος ἀποκαλύψεων! Βαθμὶς ἀπογειώσεως εἰς κόσμους ἐπιθυμητούς. Μόνον χαρακτῆρες νωθροὶ δὲν δύνανται νὰ αἰσθάνωνται συμπάθειαν πρὸς αὐτήν. Πρέπει νὰ μὴ σέβηται κανεὶς τὴν ἐσωτερικήν του προσωπικότητα, νὰ μὴ ἔχῃ εὐγενεῖς ἀνησυχίας, νὰ μὴ ἔζησε στιγμὰς ἀνωτερότητος καὶ νὰ μὴ ἐπεκοινώνησε ποτὲ μὲ τὸν ψυχικόν του κόσμον διὰ νὰ μὴ αἰσθάνεται ἀγάπην πρὸς τὴν ἐργασίαν. Ἡ φιλεργία εἶναι γνώρισμα ἠθικῆς σκέψεως τῆς χριστιανικῆς ἀξιοπρεπείας. Μᾶς τὸ λέγει πράγματι ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν εἰς τὸ ὡς ἄνω χωρίον τῆς πρὸς Θεσσαλονικεῖς ἐπιστολῆς αὐτοῦ. Ἄνευ ἐργασίας ἡ ζωὴ εἶναι δῶρον ἄχρηστον, πολὺ ξηρά, σχεδὸν ἀηδής. Ἡ ἐργασία κάμνει τὴν ζωὴν ὡραίαν, αὐτὴ τῆς δίδει νόημα καὶ δύναμιν.

Ὅλαι αἱ ἕξοχοι διάνοιαι ἀνεδείχθησαν διὰ τῆς ἐργασίας. Ὁ Μέγας Ναπολέων ἐχρησιμοποίει καὶ τὰς νύκτας διὰ νὰ ἀναδειχθῇ. Ὁ Βίσμαρκ, ὁ σιδηροῦς καγκελλάριος τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας μόνον διὰ τῆς δράσεως, ἐδογμάτιζεν, θὰ ἐλύοντο τὰ μεγάλα προβλήματα τῆς ἐποχῆς του. Πρέπει διαρκῶς νὰ ἐργάζεσαι διὰ νὰ νικήσῃς εἰς τὴν ζωήν. Οἱ ὀκνηροὶ εἶναι ἐπιζήμιοι ἀκόμη καὶ ὡς ὀπισθοφυλακή. Οἱ μεγάλοι ἐνθουσιασμοὶ τῆς ἐργασίας φέρουν τὴν πρόοδον καὶ τὸ μεγαλεῖον. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μετήρχετο τὸ ἐπάγγελμα τοῦ σκηνοποιοῦ καὶ παραλλήλως εἰργάζετο διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ θείου ἔργου τοῦ Διδασκάλου εἰς ψυχὰς στείρας ἀπὸ ἄγνοιαν.Κόποι καὶ ἀγωνίαι διαρκεῖς εἰς τὸ ἔργον του, ἀλλὰ οἱ ἄγριοι αὐτοὶ κόποι ἔφερον τόσῳ μεγαλειώδη ἀποτελέσματα! Δεικνύει μεγάλην ἀνανδρίαν ὁ φόβος πρὸς τοὺς κόπους τῆς ἐργασίας. Τὸ φῶς πλανᾶται ἐπὶ τῶν πρωταθλητῶν λέγει ὁ Ἴψεν. Ἡ ἐργασία ἐξασφαλίζει τὴν ἐλευθερίαν, γυμνάζει τὸ φρόνημα. Ἡ διαρκὴς ἐξόρμησις πρὸς νέους ὁρίζοντας ἐργασίας καὶ ἠθικῆς κυριαρχίας δεκνύει ἀνωτέραν πνοήν. Ἡ στασιμότης δεικνύει ὀπισθοδρόμησιν, ἡ φυγοπονία εἶναι ἐπονείδιστος· «ἀεργίη δὲ τ' ὄνειδος» (Ἡσίοδος). Ἡ ζήτησις τῆς εὐτυχίας μέσα εἰς τὴν νωχελῆ ραστώνην εἶναι πασιφανὴς χίμαιρα.

Κάποιος ἔλεγεν· «σκέπτομαι ἄρα ὑπάρχω». Καὶ συμπληρώνοντες λέγομεν : «ἐργάζομαι ἄρα ὑπάρχω». Ἐργάζομαι διὰ τὴν ἀναγέννησίν μου, διὰ τὴν ἐξύψωσίν μου. Τὰ ἀξιώματα ἔχουν ἀξίαν ὅταν ἔχουν μέσα των εὐγενῆ σκοπιμότητα. Ἡ ζωὴ εἶναι θέλησις, εἶναι δρᾶσις. Δρᾶσις ὅμως ἐνηρμοσμένη πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς συνειδήσεως. Νὰ ἐργάζεσαι μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ κυριαρχήσῃς τῶν πράξεών σου εἰς τὰς ὁποίας θὰ δώσῃς ἑνότητα, νὰ δώσῃς τὴν μορφὴν τοῦ ἰδανικοῦ, τοῦ χριστιανικοῦ ἰδεώδους. Δὲν εἶναι ἡ ἐργασία ἐκείνη ποὺ φονεύει, ἀλλ' ἡ ὀκνηρία. Καὶ φονεύει ὅ,τι πολυτιμότερον ἔχει ὁ ἄνθρωπος, τὴν ζωτικότητα, τὴν ὑπόληψιν, τὴν ἐλευθερίαν. Ἡ ραστώνη ἀμβλύνει τὴν σκέψιν, ἀποκτηνώνει, δημιουργεῖ ψυχικὴν ἀναπηρίαν, μᾶς καταβιβάζει πολύ, μᾶς κάμνει μικροτέρους τοῦ ἑαυτοῦ μας. Ἡ ἐργασία δημιουργεῖ ἐποποιΐας. Ὁ φίλεργος καὶ μέσα εἰς τὰς ἀποτυχίας διατηρεῖ ὅλον τὸ μεγαλεῖόν του, ὅλην τὴν αἴγλην του. Αἱ καταστροφαὶ χαλυβδώνουν τὰ νεῦρά του, δυναμώνουν τὴν διορατικότητά του, ὑποχωροῦν πρὸ τῆς θελήσεώς του καὶ τοῦ ἀφήνουν ἐλευθέραν τὴν δίοδον διὰ τὰς μεγάλας κοινωνικὰς κατακτήσεις. Ὁ νικητὴς τώρα προχωρεῖ μὲ φωτισμένο μέτωπον. Εἶναι θριαμβευτής!

Δι' ἡμᾶς ἡ ἐργασία εἶναι εὐαγγελικὸν παράγγελμα. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς παρέχει Ἑαυτὸν εἰς ἡμᾶς παράδειγμα μιμήσεως πρὸς ἐργασίαν. Τὸ ἔργον του ἦτο διαρκὴς ἐργασία πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς πεσούσης ἀνθρωπότητος! «Ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με πατρός».

Ἡ ἀκτινοβολία τῆς ἐργασίας εἶναι κάτι ποὺ πρέπει νὰ μᾶς ἠλεκτρίσῃ. Μὲ αὐτὴν θὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ἀνεξαρτησίαν. Ὅπου ὑπάρχει δρᾶσις, ὑπάρχει δύναμις λέγει ὁ A. FOUILLE. Αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι εὑρίσκονται εἰς τὸν λόφον τῆς ἐπιτυχίας καὶ διήνυσαν τὸν δρόμον ἀπὸ τῆς προσπαθείας μέχρι τοῦ θριάμβου γνωρίζουν καλῶς τὴν ἀξίαν τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ. Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι εὑρίσκονται ἀκόμη εἰς τὰς κλιτύας πρέπει νὰ δοκιμάσουν. Θὰ μείνουν κατάπληκτοι πρὸ τῶν εὐχαρίστων καὶ τεραστίων ἀποτελεσμάτων. Ὀλίγη καλὴ διάθεσι ἀπαιτεῖται. Χωρὶς θέλησιν χαρακτὴρ δὲν ὑπάρχει. Ἄνευ χαρακτῆρος τίποτε γενναῖον δὲν δύναται νὰ ἐπιτελεσθῇ. Πρέπει νὰ ἀποβάλωμεν τὸ ἀναποφάσιστον. Περισυλλογή, σαφὴς καθορισμὸς σχεδίων τιμίων καὶ κατόπιν ἐξαπόλυσις ἐργασίας ἀκαταπαύστου. Καὶ ἡ ἀδεξία ἀκόμη ἐνέργεια ἔχει περισσότερα ἀποτελέσματα ἀπὸ τὴν φρόνιμον ἀδράνειαν. Ἂν ἡ ἀργία δύναται νὰ θραύσῃ μίαν ὑγιᾶ θέλησιν, ἡ ἐργασία δύναται νὰ σώσῃ μίαν θέλησιν ἀσθενῆ.

Ὁ ἄνθρωπος διαρκῶς ἐπιζητεῖ τὴν εὐτυχίαν. Δι' αὐτὴν καταβάλλει ὅλους τοὺς κόπους. Ἡ ζωὴ ἔχει πολλὰς παραχόρδους ἀτελείας, πολλὰ δεινά. Διαρκῶς γίνονται ἐνέργειαι ἄρσεως τῶν ἀτελειῶν τούτων τοῦ κόσμου. Ἡ διέξοδος βεβαίως ἀπὸ τῆς κρισίμου ταύτης καταστάσεως παμπόθητος, ἀλλὰ καίτοι ἐκφέρονται πολλαπλαῖ καθ' ἡμέραν θεωρίαι εἶναι νεκραὶ ἄνευ τῆς πράξεως. Ἀπαιτεῖται δρᾶσις, ὀργασμὸς ἐργασίας. Ἔτσι αἱ θεωρίαι θὰ σταθοῦν, ἔτσι ἡ εὐτυχία θὰ ἐξασφαλισθῇ. Τὰ ἔργα δίδουν τὴν ἀνάνηψιν, τὴν ἁγιότητα!

«Ὁ πατήρ μου ἐργάζεται ἕως ἄρτι». Τὸν ΜΕΓΑΛΟΝ μας ΠΑΤΕΡΑ πρέπει νὰ μιμηθῶμεν καὶ ἡμεῖς μὲ τὴν ἐργασίαν ἐκείνην ἡ ὁποία γνωρίζει νὰ δημιουργῇ κοσμογονίας ψυχικὰς μέσα εἰς τὰς ὁποίας φωτειναὶ ἀνοίγουν αἱ πύλαι τῆς αἰωνιότητος. Τὴν ἐργασίαν τῶν ψυχικῶν καὶ ἠθικῶν καθαρμῶν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἄλλην τιμίαν ἐργασίαν ἀποσκοποῦσαν εἰς κοινωνικὴν ἀνάδειξίν μας, καθόσον καὶ τοῦτο ἐνέχει περισσὴν χριστιανικὴν εὐγένειαν. Πάντοτε ὅμως εἰς τὸ ἔργον μας ἂς ἔχωμεν πηγὴν ἐμπνεύσεως ΕΚΕΙΝΟΝ τὸν ὁποῖον μία αὐγὴ παρουσίασεν ἐσταυρωμένον ἐπὶ ἑνὸς σταυροῦ αἱματωμένου ἀπὸ τὸ θεῖόν του αἷμα!

Ἔχει καλὴν εὐλογίαν ἡ ἐργασία μας ὅταν ἀντλῇ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἔμπνευσίν της ἀπὸ τὸ αἰώνιον σύμβολον τοῦ Γολγοθᾶ!

Βασ. Θ. Ζούστη
Εἰδ. Γραμμ. Α. Ε. Σ.

ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1937 - 1938

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Οἱ γονεῖς θὰ ἔπρεπε νὰ ὑποδεικνύωσιν εἰς τὰ τέκνα των τὴν ἀνάγκην τῆς παρακολουθήσεως τῆς Ἑλληνικῆς εἰς τὰ ἀνωτέρω Γυμνάσια, ἀντὶ τῆς Ἱσπανικῆς καὶ τῆς συνηθεστέρας Γαλλικῆς, οἱ δὲ Ἑλληνόπαιδες νὰ ζητῶσι πάντοτε καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἑλληνικῆς, ὅταν θὰ ἐγγράφωνται κατὰ πᾶν νέον σχολικὸν ἔτος. Σημειωτέον ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ εἰσήχθη ἤδη εἰς τρία Ἀμερικανικὰ Γυμνάσια τοῦ Σικάγου, Ἰλλινόϊς, ἤτοι εἰς τὸ Austin High School μὲ διδάσκαλον τὸν κ. Γεώργιον Δρόσον, εἰς τὸ Amundsen High School μὲ Διδάσκαλον τὸν κ. Παναγιώτην Καψάλην καὶ διὰ τὸ προσεχὲς σχολικὸν ἔτος εἰς τὸ Englewood High School μὲ Διδάσκαλον τὸν κ. Νικ. Λαμπρυνίδην. Διδάσκεται ἐπίσης ἐν Λὸς Ἄντζελες, Καλιφορνίας, μὲ Διδάσκαλον τὸν κ. Χρ. Μακρυγιάννην καὶ πρόκειται νὰ γείνῃ τὸ ἴδιον ἐν Κλήβελαντ τῆς Ὀχάϊο καὶ ἐν Ντητρόϊτ Μίτσιγκαν.

ΣΧΟΛΕΙΑ, ΜΑΘΗΤΑΙ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ

Διὰ τὴν ὅλην ἐκπαιδευτικὴν κίνησιν κατὰ τὸ λῆξαν σχολικὸν ἔτος, τὸ Τμῆμα Ἐκπαιδεύσεως κατήρτισε πλήρη Στατιστικὸν Πίνακα Σχολείων, Μαθητῶν καὶ Διδασκάλων, ἐπὶ τῇ βάσει πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἔλαβεν ἀπὸ τὰς Κοινότητας καὶ Παροικίας, πρὸς ἃς ἀπετάθη μὲ ἐγκυκλίους.

Τὸ ἔργον τοῦτο, διεξαγόμενον μὲ ὑπομονὴν καὶ ἐπιμονήν, παρουσιάζει οὐκ ὀλίγας δυσκολίας, διότι εἴμεθα ἠναγκασμένοι ἐπανειλημμένως νὰ ἀλληλογραφῶμεν μετὰ Κοινοτήτων, Ἱερέων καὶ Διδασκάλων, πολλοὶ τῶν ὁποίων, μὴ ἀντιλαμβανόμενοι, ὡς φαίνεται, τὴν σημασίαν τοῦ καταρτισμοῦ τοῦ Στατιστικοῦ Πίνακος, παραμελοῦσι τὴν ἄμεσον ἀπάντησιν καὶ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀποστελλομένων αὐτοῖς σχετικῶν Ἐρωτηματολογίων. Οὕτω δὲ μόλις περὶ τὰ τέλη Μαΐου κατορθώνομεν νὰ ἔχωμεν πλήρεις πληροφορίας περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Σχολείων, Μαθητῶν καὶ Διδασκάλων, τῆς διευθύνσεώς των, τοῦ χρονικοῦ διαστήματος δι' ὃ πληρώνονται κλπ.

Ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου μέχρι τοῦ τέλους Μαΐου ἡ ἐργασία αὕτη ἀπορροφᾷ πολὺν χρόνον ἡμερησίως, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν θὰ συνέβαινεν, ἐὰν οἱ περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐκάμομεν λόγον συνεπλήρουν καὶ ἀπέστελλον ἀμέσως τὰ ταχυδρομούμενα αὐτοῖς Ἐρωτηματολόγια.

Ἐκ τοῦ καταρτισθέντος Στατιστικοῦ Πίνακος διὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1937-38, ἐξάγονται τὰ ἑξῆς:

Ἔχομεν:—

1) Σχολεῖα Μικτὰ Δημοτικὰ Ἀπογευματινὰ 456, ἐν συγκρίσει πρὸς 447 τοῦ 1936-37, καὶ 284 τοῦ 1932-33.

2) Μαθητὰς καὶ Μαθητρίας 24,562, ἐν συγκρίσει πρὸς 24,150 τοῦ 1936-37 καὶ 12,712 τοῦ 1932-33.

3) Διδασκάλους (λαϊκοὺς καὶ κληρικούς) ἐν ὅλῳ 533, ἐν συγκρίσει πρὸς 517 τοῦ 1936-37, καὶ 330 τοῦ 1932-33.

Ἐκ τῶν Διδασκάλων (533), οἱ Κληρικοὶ ἀνέρχονται εἰς 143 καὶ οἱ Λαϊκοὶ εἰς 390.

Ἐκ τῶν Λαϊκῶν Διδασκάλων (390), οἱ ἄρρενες ἀνέρχονται εἰς 146 καὶ αἱ Διδασκάλισσαι εἰς 244.

Ἐκ τῶν Λαϊκῶν Διδασκάλων καὶ Διδασκαλισσῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμός, ὡς εἴπομεν, ἀνέρχεται εἰς 390, οἱ 283 εἶναι προσοντοῦχοι καὶ οἱ 107 μὴ προσοντοῦχοι.

Οἱ ἔγγαμοι Λαϊκοὶ Διδάσκαλοι ἀνέρχονται εἰς 75, οἱ δὲ ἄγαμοι εἰς 71, ἤτοι ἐν ὅλῳ 146.

Αἱ ὕπανδροι Διδασκάλισσαι ἀνέρχονται εἰς 198, αἱ δὲ ἀνύπανδροι εἰς 46, ἤτοι ἐν ὅλῳ 244.

Ἐκ τῶν 143 Κληρικῶν Διδασκάλων 100 εἶναι προσοντοῦχοι καὶ 43 μὴ προσοντοῦχοι.

Ἀπὸ τὰ 456 Μικτὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα, τὰ 450 εἶναι Ἀπογευματινά, λειτουργοῦντα κατὰ τὰς ὥρας 4-6 μ. μ., τὰ δὲ λοιπὰ ἓξ (6) εἶναι ἡμερήσια, λειτουργοῦντα καθ' ἃς ὥρας καὶ τὰ Ἀμερικανικὰ Ἐκπαιδευτήρια, 9 π. μ. μέχρι 3 μ. μ.

Τὰ Ἡμερήσια Σχολεῖα εἶναι τὰ ἑξῆς:

1) Τὸ Ἑλληνο-Ἀμερικανικὸν Ἐκπαιδευτήριον ἐν Μπρὸγξ τῆς Νέας Ὑόρκης, μὲ 8 τάξεις, 215 μαθητὰς καὶ μαθητρίας καὶ 7 Διδασκάλους, ἤτοι ἕνα Διευθυντὴν καὶ τρεῖς Διδασκαλίσσας διὰ τὴν Ἑλληνικήν, καὶ τρεῖς Διδασκαλίσσας διὰ τὴν Ἀγγλικήν, ἐξ ὧν δύο εἶναι Ἑλληνίδες καὶ μία Ἀμερικανίς.

2) Τὸ Ἑλληνο-Ἀμερικανικὸν τῆς Κοινότητος «Ἁγίας Τριάδος», Λόουελλ, Μασσ., μὲ 80 μαθητὰς καὶ μαθητρίας, μὲ Διευθυντήν, ἕνα Διδάσκαλον καὶ μίαν Διδασκάλισσαν. Ἔχει 5 τάξεις.

3) Τὸ Ἑλληνο-Ἀμερικανικὸν «Κοραῆς» τῆς Κοινότητος τῶν «Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης», ἐν Σικάγῳ, Ἰλλινόϊς, μὲ 8 τάξεις, 153 μαθητὰς καὶ μαθητρίας, ἕνα Διευθυντὴν καὶ τρεῖς Διδασκαλίσσας διὰ τὴν Ἑλληνικήν, καὶ ἓξ Διδασκαλίσσας διὰ τὴν Ἀγγλικήν, ἐξ ὧν δύο εἶναι Ἑλληνίδες.

4) Τὸ Ἑλληνο-Ἀμερικανικὸν «Σωκράτης» τῆς Κοινότητος «Ἁγίας Τριάδος», ἐν Σικάγῳ, Ἰλλινόϊς, μὲ 6 τάξεις, 165 μαθητὰς καὶ μαθητρίας, ἕνα Διευθυντήν, ἕνα Διδάσκαλον καὶ μίαν Διδασκάλισσαν διὰ τὴν Ἑλληνικὴν καὶ δύο Διδασκαλίσσας διὰ τὴν Ἀγγλικήν.

5) Τὸ Ἑλληνο-Καναδικὸν «Σωκράτης» τῆς Κοινότητος «Ἁγίας Τριάδος» ἐν Μοντρεάλῃ τοῦ Καναδᾶ μὲ 6 τάξεις, 130 μαθητὰς καὶ μαθητρίας, ἕνα Διευθυντὴν καὶ μίαν Διδασκάλισσαν διὰ τὴν Ἑλληνικὴν καὶ μίαν Διδασκάλισσαν διὰ τὴν Ἀγγλικήν.

6) Τὸ Ἑλληνο-Ἀμερικανικὸν Οἰκοτροφεῖον τῆς κ. Παλληκάρη-Βέδοβα, ἐν Πὸρτ Τσέστερ τῆς Νέας Ὑόρκης, μὲ 6 τάξεις καὶ 40 μαθητὰς καὶ μαθητρίας.

Η ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥ ΠΟΜΦΡΕΤ, ΚΟΝΝ.

Τὸ σέμνωμα ὅμως τῶν Ὀρθοδόξων Ἑλληνικῶν Σχολῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τὸ καύχημα τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶνε ἡ ἐν Πόμφρετ τῆς Κοννεκτικούτης λειτουργοῦσα ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐν ἰδιοκτήτῳ μεγάρῳ Ἡμερησία ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, ὅπου μορφώνονται οἱ μέλλοντες Διδάσκαλοι καὶ Ἱερεῖς οὗ ἐνταῦθα Ἑλληνισμοῦ, οἵτινες θὰ προέρχωνται ἀπὸ τὴν Νέαν Γενεάν.

Τὸ Ἀνώτατον Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον, ἐγκολπω-

θὲν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν Σχολὴν ταύτην καὶ πρωτοστατῆσαν εἰς τὴν ἵδρυσιν αὐτῆς, ἀποβλέπει εἰς αὐτὴν ὡς πρὸς πυρῆνα, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἰς τὸ λίαν προσεχὲς μέλλον θὰ ἐκβλαστήσῃ καὶ θὰ ἀναπτυχθῇ ἓν πολύκλαδον καὶ πολύφυλλον δένδρον, ὑπὸ τὸ ὁποῖον θὰ σκιάζωνται κατὰ πυκνὰς φάλαγγας οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ἐν Ἀμερικῇ Νέας Γενεᾶς μας.

Εἶναι γενικὴ ἡ πεποίθησις, ὅτι ἡ σημερινὴ μικρὰ αὕτη ἐθνικοθρησκευτική μας ἑστία τοῦ ρωμαντικοῦ Πόμφρετ Σέντερ, θὰ ἀποβῇ ἡ καλιὰ ἑνὸς ἀνωτέρου καὶ σπουδαιοτάτου Ἑλληνικοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου, ὅπερ θὰ σημειώσῃ περίδοξον σελίδα εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς.

Ἡ ὁμογένεια τῆς Ἀμερικῆς κατενόησεν ἤδη τὴν χρησιμότητα καὶ ὠφελιμότητα τῆς Προπαρασκευαστικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, καὶ διὰ τοῦτο θὰ τὴν ὑποστηρίξῃ ἐκθύμως, καὶ θὰ τὴν πυργώσῃ εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐνσαρκώσῃ ἐν αὐτὰ ὑψηλὰ καὶ εὐγενῆ ἰδεώδη τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἅτινα εὑρίσκονται ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ καὶ μὲ τὰς ἐξιδανικευμένας παραδόσεις τῆς φιλοξενούσης ἡμᾶς μεγάλης ταύτης χώρας.

Οὕτως οἱ πρωτοπόροι τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ θὰ ἀφήσωσιν ἓν ἀθάνατον μνημεῖον, ἕνα φωτεινὸν πυρσόν, ὁ ὁποῖος θὰ μεταλαμπαδεύῃ εἰς τὰς μελλούσας ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ Ἑλληνικὰς γενεὰς τὸ φῶς τὸ ἀνέσπερον τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, τὴν Ἑλληνικὴν ἰδεολογίαν καὶ τὴν Ἑλληνο-Ἀμερικανικὴν φιλίαν.

Ὁπόσον δέ ἐκτιμᾷ ἡ χώρα αὕτη τοὺς συνεισφέροντας ὅ,τι καλὸν ἔχουσιν εἰς τὸν Ἀμερικανικὸν πολιτισμόν, τρανῶς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰς ἑκάστοτε πανηγυριζομένας πανδήμως ἱστορικὰς ἐπετείους, σχετιζομένας μὲ τὴν δρᾶσιν τῶν πρωτοπόρων μεταναστῶν τῆς Ἀμερικῆς. Πρόσφατοι εἶναι αἱ ἑορταὶ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς 300ετηρίδος τῆς ἱδρύσεως τῆς Νέας Σουηδίας ἐν Ντελαγουέαρ ὑπὸ Φινλανδῶν καὶ Σουηδῶν ἀποίκων, ἑορταὶ διὰ τὰς ὁποίας λαμβάνει ἀποφάσεις αὐτὸ τοῦτο τὸ Κογκρέσσον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

ΤΑ ΕΝ ΜΕΞΙΚΩ ΚΑΙ ΝΟΤΙΩ ΑΜΕΡΙΚΗ

Εἰς τὸν Στατιστικὸν Πίνακα περιελάβομεν καὶ τὸ ἐν Μεξικῷ Σίτυ τῆς Μεξικανικῆς Δημοκρατίας μοναδικὸν Ἑλληνικὸν Σχολεῖον μὲ 45 μαθητὰς καὶ μαθητρίας καὶ μίαν Διδασκάλισσαν, καὶ τὰ ἐν Ἀργεντινῇ καὶ Οὐρουγουάῃ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, ὡς ὑπαγόμενα, καθὼς προλαβόντες εἴπομεν, εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου.

Εἰς τὴν πόλιν Μοντεβίδεο τῆς Οὐρουγουάης λειτουργεῖ ἓν Σχολεῖον μὲ 30 μαθητὰς καὶ μαθητρίας καὶ μίαν Διδασκάλισσαν, τὴν κ. Μ. Ξυλᾶ. Ἐν Μοντεβίδῳ διαμένουσι περίπου 1000 Ἕλληνες.

Ἐν Ἀργεντινῇ λειτουργοῦσι 5 Ἑλλ. Σχολεῖα, ἤτοι:

Ἐν Μπουένος Ἄϊρες 3 Σχολεῖα, δύο πρωϊνὰ καὶ ἓν ἑσπερινόν, μὲ ὁλικὸν ἀριθμὸν 135 μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, καὶ μὲ ἕνα Διδάσκαλον, τὸν κ. Ἄγγελον Παπακυριακόπουλον, καὶ μίαν Διδασκάλισσαν, τὴν κ. Μαρίαν Κάλικα.

Ἐν Μπερίσσῳ ἓν Σχολεῖον, ὁ «Πλάτων», μὲ 40 μαθητὰς καὶ μαθητρίας, καὶ μίαν Διδασκάλισσαν. Τὸ Σχολεῖον τοῦτο συντηρεῖται δαπάναις τοῦ κ. Μιχαὴλ Κωνσταντινίδου, ἐκ Σύμης. Διαμένουσι δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ 100 Συμαῖαι οἰκογένειαι περίπου.

Σημειωτέον, ὅτι ἐν τῇ Δημοκρατίᾳ τῆς Ἀργεντινῆς διαμένουσι περίπου 10,000 Ἕλληνες, ἐξ ὧν σχεδὸν 4,000 ἐν Μπουένος Ἄϊρες.

Εἰς τὰ κοινοτικὰ Σχολεῖά μας αἱ Διδασκάλισσαι ὑπερβαίνουν κατ' ἀριθμὸν τοὺς ἄρρενας συναδέλφους των, ἀνερμεναι εἰς 244, ἀπέναντι τῶν 146 Διδασκάλων.

Ὁ πλεονασμὸς αὐτῶν ἤρχισε κυρίως ἀπὸ τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως τοῦ 1929, καὶ ἐξακολουθεῖ ἀκόμη ἡ αὔξησις τῶν τάξεών των.

Οἱ Διδάσκαλοι καὶ αἱ Διδασκάλισσαι εἶναι ἡλικίας ἀπὸ 22 μέχρι 65 ἐτῶν καὶ κάτι παραπάνω.

Ἡ ἡλικία τῶν Μαθητῶν καὶ Μαθητριῶν κυμαίνεται μεταξὺ τῶν 7 ἕως 16 ἐτῶν.

Εἰς τὸν ἀνωτέρω ἀριθμὸν Σχολείων, Μαθητῶν καὶ Διδασκάλων δὲν συμπεριλαμβάνονται μερικὰ πιθανὸν παραμείναντα ἀδήλωτα Σχολεῖα, λειτουργοῦντα εἰς ἀποκέντρους συνοικισμοὺς τῆς Ἀμερικῆς. Ἑπομένως ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἑλληνοπαίδων Μαθητῶν καὶ Μαθητριῶν δύναται νὰ ἀναβιβασθῇ εἰς ἄνω τῶν 26,000 ἀναλόγως δὲ καὶ ὁ τῶν Σχολείων καὶ Διδασκάλων. Δὲν περιλαμβάνονται καὶ μερικὰ ἀνεξάρτητα Σχολεῖα.

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Προκειμένου περὶ τῶν Σχολείων, ἰδίως τῶν Ἀπογευματινῶν, πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι πλεῖστα ἐξ αὐτῶν στεγάζονται εἰς ἀκατάλληλα κτίρια, καὶ δὴ εἰς ἰσόγεια διαμερίσματα Ἐκκλησιῶν.

Ἡ κατάστασις δὲ αὕτη, ὡς καὶ ἡ παντελὴς ἔλλειψις καταλλήλου χώρου, ἐξηνάγκασε πολλὰς Κοινότητας νὰ ἐγκαταστήσωσι τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖά των εἰς αἰθούσας Ἀμερικανικῶν Δημοτικῶν Σχολῶν, ὁσάκις τὸ τοιοῦτον ἐπιτρέπεται ὑπὸ τῶν ἐπιτοπίων Ἀμερικανικῶν Ἐκπαιδευτικῶν Ἀρχῶν.

Εἰς τὰς τοιαύτας αἰθούσας τὰ Ἑλληνόπουλα ἔχουσιν ὅλας τὰς εὐκολίας, καθαριότητα, θέρμανσιν, καλὰ θρανία, μαυροπίνακας, καὶ οὕτως ἐν ἀνέσει διδάσκονται τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἀπὸ 4-6 μ. μ. Αἱ ἐν λόγῳ αἴθουσαι προσφέρονται συνήθως ἀντὶ εὐτελοῦς ἐνοικίου, ὅπερ λογίζεται μᾶλλον ὡς ἀμοιβὴ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ Ἀμερικανικοῦ Σχολείου, ὅστις φροντίζει διὰ τὸ ἄνοιγμα καὶ τὸ κλείσιμον αὐτοῦ, ὡς καὶ διὰ τὴν καθαριότητα αὐτοῦ.

Ἡ μέθοδος αὕτη εἶναι λίαν ἐξυπηρετικὴ τῶν σχολικῶν ἀναγκῶν μας, καὶ τὴν συνιστῶμεν εἰς τὰς Κοινότητας, αἵτινες στεροῦνται καταλλήλων σχολικῶν κτιρίων. Ἔχει βεβαίως καὶ τὸ μειονέκτημα νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ εἰς τὸν Διδάσκαλον καὶ εἰς τοὺς μαθητὰς παραμονὴν ἐν τῷ Σχολείῳ πέραν τῆς 6 μ. μ., ὥρας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἐπάναγκες νὰ γίνηται, ὁσάκις διοργανώνουν σχολικὰς καὶ ἄλλας ἑορτάς. Ἀλλὰ τὸ μὴ χεῖρον βέλτιστον.

Πρέπει νὰ τονισθῇ ὡς πρὸς τὰ Σχολεῖα, ὅτι τὸ Ἀνώτατον Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον οὐδέποτε ἔπαυσε τὸ ἐνδιαφέρον του διὰ τὰ Ἡμερήσια Σχολεῖα.

Πιστεύει ἀκραδάντως, ὅτι τὰ Ἡμερήσια Σχολεῖα εἶναι τὰ μόνα ἐνδεδειγμένα, ὅπως κατοχυρώσωσι τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καὶ θεωρεῖ αὐτὰ ὡς τὸ μόνον τέρμα, πρὸς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κατευθύνωμεν τὰ λειτουργοῦντα ἤδη Ἀπογευματινὰ τοιαῦτα. Φρονεῖ μάλιστα τὸ Ἀνώτατον Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον, ὅτι θὰ ἦτο εὔκολον τὸ τοιοῦτον ἀμέσως διὰ μερικὰς Κοινότητας, αἱ ὁποῖαι καὶ αἰθούσας διαθέτουσι καὶ πόρους δύνανται νὰ ἐξεύρωσιν.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΕΝ ΑΣΦΑΛΕΣ ΜΕΣΟΝ ΥΓΕΙΑΣ

Ὅλαι αἱ θρησκευτικαὶ νηστεῖαι αἱ ὁποῖαι προηγοῦνται συνήθως κάποιας ἑορτῆς (Πάσχα, Ἁγ. Ἀποστόλων, Δεκαπενταυγούστου, Χριστουγέννων) καὶ αἱ ὁποῖαι ἀπαγορεύουν ὡρισμένας ἀρτισήμους τροφάς, καθωρίσθησαν καὶ μὲ τὴν πρόθεσιν τῆς καλυτερεύσεως τῆς ὑγείας τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως γνωρίζομεν ὅλοι μας. Ἔχομεν, ἐξ ἄλλου, πολλά, πρόχειρα παραδείγματα τὰ ὁποῖα εἶνε ἐπίκαιρον νὰ ἀναφέρωμεν ἐν συνόψει ἐνταῦθα, χάριν τῶν ἀγαπητῶν μας ἀναγνωστῶν.

Ἐὰν προσέξωμεν γύρω, ἀσφαλῶς θὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ὅλα σχεδὸν τὰ ζῶα, ὡς ἐξ ἐνστίκτου ὁδηγούμενα, ἀποφεύγουν νὰ δεχθοῦν οἱανδήποτε τροφήν, δὲν τρώγουν, ὅταν ἀρρωστήσουν. Ἡ γάτα, ὁ σκύλλος, ἡ ὄρνις, ἐπὶ παραδείγματι, ὅταν εἶνε ἄρρωστα ἢ καὶ ἁπλῶς πληγωμένα, μαζεύονται εἰς μίαν γωνίαν καὶ ἀρνοῦνται, μὲ κάθε τρόπον, νὰ δεχθοῦν καὶ τὴν καλυτέραν ἀκόμη τροφὴν ἐπί τι χρονικὸν διάστημα.

Μὲ ἄλλας λέξεις, ἀπέχουν ἀπὸ κάθε τροφήν, νηστεύουν μὲ ὅλην τὴν κυριολεξίαν τῆς λέξεως ἕως ὅτου θεραπευθοῦν πλήρως. Τὸ ἄλογον δὲν δέχεται τὴν συνήθη τροφήν του ὅταν εἶνε ἀδιάθετον ἢ καὶ ἁπλῶς τρομαγμένον ἢ ταραγμένον, ὅπως τελευταίως παρετηρήθη ἀπὸ εἰδικοὺς κτηνιάτρους. Ἐπίσης οἱ ποιμένες παρετήρησαν ὅτι καὶ τὰ πρόβατα δὲν βόσκουν μὲ ὄρεξιν ὅταν ἔχουν ἀρρωστήσει, ἀδιάφορον πόσον καλὴ καὶ ἂν εἶνε ἡ βοσκή των εἰς τὸ ὕπαιθρον.

Ἡ ἀνορεξία, ἐξ ἄλλου, σώζει πολλάκις τὸν ὀργανισμὸν καὶ προλαμβάνει μακρὰς καὶ μεγάλας ἀσθενείας. Ἡ δήλωσίς μου αὐτὴ ἐνδέχεται νὰ φανῇ περίεργος, ἀλλ' εἶνε ἀληθής. Μὲ τὴν ἀνορεξίαν ἡ φύσις φέρει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἀποχὴν ἀπὸ τροφήν, εἰς τὴν νηστείαν. Καί, δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου, δίδεται εἰς τὸ σῶμα ἡ εὐκαιρία νὰ ἀποκαθαρισθῇ ἀπὸ τὰ περιττὰ ὑπερβολικὰ πάχη, ἀπὸ τὰς τοξίνας καὶ ἀπὸ τὰ δηλητήρια ποὺ ὄχι μόνον ἐλαττώνουν τὴν σωματικὴν ζωτικότητα, ἀλλὰ ἐκθέτουν εἰς πολὺ σοβαρὸν κίνδυνον καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ὕπαρξιν, ὅπως γνωρίζομεν.

Ἡ μεθοδικὴ νηστεία, ἡ ὁποία εἶνε ἡ πλέον γνησία φυσικὴ μέθοδος διὰ τὴν ἐπαναφορὰν τῆς τυχὸν κλονισθείσης ὑγείας τοῦ ἀνθρώπου, ἐφηρμόζετο ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐκ μέρους διαφόρων λαῶν, ὅπως γνωρίζομεν. Οἱ ἀρχαῖοι λαοὶ εἶχον ὡρισμένας ἡμέρας κατὰ τὰς ὁποίας ἐνήστευον συστηματικῶς. Σχετικὰ μελέται ἀπέδειξαν πασιφανέστατα τὸ βάσιμον τῆς παρατηρήσεως αὐτῆς, καὶ μάλιστα κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε σήμερον νὰ μὴ ὑπάρχῃ οὐδεμία ἀμφιβολία ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ πλέον.

Ὁ Μωϋσῆς, ὁ Ἡσαΐας, ὁ Προφήτης Ἠλίας καὶ ἄλλοι πολλοὶ προφῆται, ἐνήστευον τακτικώτατα, ὅπως πληροφορούμεθα ἀπὸ τὰ σχετικὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Θεός, ἐνήστευσε τεσσαράκοντα ἡμέρας, ὅπως ἀναφέρει ἡ Ἁγία Γραφή. Ὁ Βαπτιστὴς Ἰωάννης ἐνήστευεν ἐπίσης, ὅπως ἐνήστευε καὶ ὅλη ἡ τάξις τὴν ὁποίαν ἀντεπροσώπευεν.

Ἡ ἀξία τῆς νηστείας, ἑπομένως, εἶνε μεγάλη, ὅπως εὐκόλως ἠμποροῦμεν νὰ ἐννοήσωμεν. Διότι ἀναγεννᾷ τὸν ὀργανισμόν, διότι δίδει εἰς τὸν ἄνθρωπον διαυγῆ νοῦν, ἀδιάφορον ἀπὸ ποῖα ἀκριβῶς καὶ πόσα εἴδη φαγητῶν ἢ τροφῶν θὰ ἀπόσχῃ ὁ νηστεύων, καὶ διότι καλλιεργεῖ μεγάλως καὶ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως παρετηρήθη ἀπὸ πολλοὺς πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας.

Περιηγηταὶ ἀναφέρουν ὅτι εἰς τὰ βάθη τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας, εὗρον, τελευταίως, πολλοὺς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι εἶναι ἡλικίας καὶ 150 ἐτῶν. Σχετικαὶ παρατηρήσεις των ἀπέδειξαν ὅτι οἱ μακρόβιοι αὐτοὶ ἄνθρωποι νηστεύουν τακτικώτατα καὶ τρέφονται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, μὲ ὀπωρικὰ τὰ ὁποῖα, ἐννοεῖται, τρώγουν ὠμά.

Πολυετεῖς μελέται ἀπέδειξαν ὡσαύτως ὅτι ἡ διατήρησις τῆς καθαριότητος τοῦ αἵματος ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς νηστείας, κατὰ μέγα μέρος. Ἡ ἀπόκτησις τῆς ζωτικότητος γίνεται, κατὰ πολύ, διὰ τῆς ἀποχῆς ἀπὸ ὡρισμένων τροφῶν. Διότι ὅταν τὸ σῶμα πάσχῃ, ἐκεῖνο ποὺ ἀπαιτεῖται περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο εἶνε ἡ φυσιολογικὴ ἀνάπαυσις καὶ ἡ νηστεία. Δι' αὐτὸ καὶ εἰς πολλὰ μέρη ὑπάρχουν ἱδρύματα ὅπου οἱ ἄρρωστοι ὑποβάλλονται εἰς νηστείαν καὶ εἰς ἄλλα θεραπευτικὰ μέσα, ὅπως εἶναι ἡ ὑδροθεραπεία, ἡ ἡλιοθεραπεία, ἡ ἀεροθεραπεία καὶ ἄλλα.

Εἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι ἡ ἀνορεξία καθιστᾷ πολλάκις τὸν ἄνθρωπον προσεκτικόν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ προστεθῇ ἐνταῦθα ὅτι εἶνε τὸ σύνθημα τοῦ κινδύνου ὅτι ὁ ὀργανισμὸς θέλει ἀνάπαυσιν ἀπὸ ἀπόψεως τροφῶν. Ἑπομένως οἱ συγγενεῖς τοῦ ἔχοντος ἀνορεξίαν δὲν πρέπει νὰ ἀνησυχοῦν, διότι ἡ Μήτηρ Φύσις συνιστᾷ τὴν νηστείαν. Ἔχει ἀποδειχθῇ, ἄλλως τε, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὅταν ἀσθενήσῃ δὲν πρέπει νὰ πάρῃ τίποτε ἄλλο ἐκτὸς νεροῦ διὰ μερικὰς ὥρας ἢ καὶ ἡμέρας.

Ὁ στόμαχος, οἱ πνεύμονες, τὸ δέρμα, τὸ αἷμα, τὰ ἔντερα ἐργάζονται μὲ ἐξαιρετικὸν τρόπον κατὰ τὴν νηστείαν. Καμμία θεραπευτικὴ ἐνέργεια δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν τυχὸν κλονισθεῖσαν ὑγείαν ὅπως ἡ νηστεία. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀρχικὴ καὶ ἀσφαλεστέρα λειτουργία τῆς φύσεως εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς περιστάσεις. Ἡ νηστεία ὡς μέσον διὰ τὴν ἀνάκτησιν τῆς δραστηριότητος καὶ τῆς κανονικῆς λειτουργίας δὲν ἔχει ἰσότιμον.

Κατὰ τὴν νηστείαν τὸ ὑπερβολικὸν πάχος καὶ τὰ ἐπικίνδυνα ἄλατα, αἱ τοξῖναι καὶ τὰ δηλητήρια, ὀλιγοστεύουν, αἱ πληγαὶ θεραπεύονται καὶ ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται, σὺν τῷ χρόνῳ καλύτερον. Ἡ ἀναγέννησις τοῦ ὀργανισμοῦ εἶνε δυνατὸν μόνον μὲ τὴν νηστείαν νὰ ἐπιτευχθῇ. Οἱ ἰατροὶ τῆς ἄνευ φαρμάκων θεραπευτικῆς ἐπιστήμης, μὲ τὴν νηστείαν καὶ τὴν ἀποχὴν ἀπὸ ὡρισμένας τροφὰς ἢ καὶ μὲ τὴν ὁλοτελῆ νηστείαν ἐπί τι χρονικὸν διάστημα, ἔχουν ἐπαναφέρει τὴν ὑγείαν εἰς πολλοὺς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι ἔπασχον ἀπὸ διαφόρους ἀσθενείας κατὰ διαφόρους ἐποχάς. Ἂς τὸ ἔχωμεν ὑπ' ὄψει.

Γ. Π.

Συστήσατε τὸν «Ὀρθόδοξον Παρατηρητὴν» εἰς τοὺς φίλους σας. Παρακαλέσατέ τους νὰ τὸν διαβάζουν τακτικῶς. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἀσκεῖ μεγίστην ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

17—ΤΟ ΠΛΕΟΝ ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Εἶναι ἐνδεχόμενον εἰς τὴν σημερινὴν τύρβην τῆς ζωῆς, τόσον τῆς παιδικῆς ὅσον καὶ τῆς νεανικῆς, νὰ λησμονῆται ἡ διδαχθεῖσα εἰς τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον ὕλη. Δὲν σημαίνει τίποτε.

Ὅταν τὰ μαθήματα αὐτὰ ἦσαν τὰ μέσα μὲ τὰ ὁποῖα ἐγεννήθησαν αἰσθήματα καὶ διηγέρθησαν συναισθήματα·—ὅταν τὰ μαθήματα αὐτὰ ἔφθασαν ἕως τὴν ψυχὴ τῶν παιδιῶν·—ὅταν τὰ ἠθικὰ διηγήματα ἔδωσαν ἀφορμὴν εἰς σκέψεις·—ὅταν ἡ προσευχὴ καὶ ὁ ὕμνος ἐδιδάχθησαν ἔτσι ὥστε νὰ θίξουν κάποια χορδὴ τῆς παιδικῆς ψυχῆς·—ὅταν ἔγινε κάποια μεταρσίωσις τῆς ψυχῆς τῶν μαθητῶν πρὸς τὸν Θεόν·—ὅταν ἀποκτήθηκε κἄπως ἡ συνήθεια νὰ στρέφεται τὸ μάτι τῆς ψυχῆς πρὸς τὸν Θεὸν εἰς κάποια δυσκολία·—ὅταν τὰ παιδικὰ χείλη ἐψιθύρισαν κάποτε στὸν ὕπνο ἢ στὸ ὄνειρο τὴ λέξι «Θεέ μου» ἢ «Παναγία μου»· —ὅταν τὰ παιδιὰ ἐπῆγαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν των γιὰ τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα μὲ κἄποιαν χαράν·— ὅταν ἐπῆραν μὲ ὑπερηφάνειαν τὸ χρυσὸ ἄστρο εἰς τὸν πίνακα τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου·—ὅταν εἶδαν μὲ παραπάνω ὑπερηφάνεια τὸ Κατηχητικό των Δίπλωμα·—ὅταν ἐχαιρέτησαν μὲ ἀγάπη τὸν παπᾶ των, τὴν διδασκάλισσά των·— ὅταν γίνῃ ἀσυναίσθητος ἔστω πεποίθησις μέσα των, ὅτι ὑπάρχει Θεὸς Πατέρας καὶ Προστάτης των·— ὅταν ἠσθάνθηκαν ὑπερηφάνειαν γιὰ κάτι ποὺ ἀνήκει εἰς τὴν Ἐκκλησίαν των·—ὅταν ἐντυπώθηκεν εἰς τὸν νοῦν των ἡ ἔννοια τῆς λέξεως «Ἕλλην ἢ Ἑλληνὶς Ὀρθόδοξος»·—ὅταν τέλος περισσότερα τοὐλάχιστον ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω ἔλαβαν κάποτε χώραν, τότε δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὸ Κατηχητικὸν ἔργον ἐπέτυχε.

Πιθανὸν ὁ ἄνεμος τῆς ὕλης, τῆς νεότητος, τῆς προσκαίρου ἀπολαύσεως τῆς ζωῆς νὰ ἐξεμάκρυνε τοὺς νέους αὐτοὺς—«τὰ παιδιὰ τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου μας»— ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας, ἄλλος εὐνοϊκὸς ἄνεμος θὰ τὰ ξαναφέρῃ εἰς τὴν ὥραν των κοντὰ εἰς τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν. Δὲν θὰ φέρῃ ἴσως μόνον αὐτά, ἀλλὰ καὶ «τὲς γυναῖκές των» ἢ «τοὺς ἄνδρες των» καὶ «τὰ παιδιά των». Εἰς κάποιαν ἡλικίαν ὅλοι ἀπομακρυνόμεθα ἀπὸ μερικὰς ὑποχρεώσεις, ἀλλὰ ξαναγυρίζουμε εὐχάριστα εἰς αὐτὰς ἀργότερα, ἀρκεῖ τὰ ἀχνάρια τους νὰ εἶχαν σχεδιασθῇ μέσα στὴ συνείδησί μας.

Διὰ νὰ γίνῃ ὅμως αὐτό, ποὺ εἶναι τὸ πλέον σπουδαῖον ἀπὸ ὅλα, εἶναι ἀνάγκη ἡ διδασκαλία ἡ Κατηχητικὴ νὰ εἶναι πραγματικὴ μόρφωσις χαρακτῆρος!

Εἶναι ἀνάγκη ὁ Ἱερεὺς καὶ ὁ Διάκονος, ὁ Κατηχητὴς καὶ ἡ Κατηχήτρια νὰ μὴ εἶναι μόνον ἀποθῆκαι γνώσεων, ἀλλὰ ζωντανὰ παραδείγματα ἠθικοῦ χαρακτῆρος, ποὺ νὰ μεταδίδουν τὴν πίστιν ἀπὸ τὸ περίσσευμα τῆς ψυχῆς των.

Τὰ Ἀπογευματινά μας Σχολεῖα χωρὶς τὰ Κατηχητικὰ δὲν θὰ ἠμπορέσουν νὰ διαπλάσουν θρησκευτικῶς καὶ ἠθικῶς τὰς ψυχὰς τῶν παιδιῶν μας, τῆς Νέας Γενεᾶς, διότι ἔχουν διάφορον προορισμόν, πρὸ παντὸς δὲ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Μὲ τὴν βοήθειαν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων θὰ διαπλασθῇ ὁ χαρακτήρ των καὶ θὰ συνδεθοῦν εἰς μίαν Ἑλληνορθόδοξον οἰκογένειαν μέσα εἰς τὴν ὁποίαν νὰ αἰσθανθοῦν ὅτι συνδέονται μὲ ἀρρήκτους δεσμούς.

Μόνον μὲ αὐτοὺς τοὺς δεσμοὺς κάθε προσπάθειά μας διὰ τὴν διατήρησιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης θὰ φέρῃ καλὸν ἀποτέλεσμα, ὅπως ὅλοι εὐχόμεθα.

ΑΝΘΡΩΠΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 5ης Σελίδος)

τιμῇ ἐστεφάνωσε καὶ κατέστησε κύριον ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν Του, ὑποτάξας ὑπὸ κάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ πρόβατα καὶ βόας ἁπάσας, ἔτι δὲ καὶ τὰ κτήνη τοῦ πεδίου τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης, τὰ διαπορευόμενα τρίβους θαλασσῶν.» (Ψαλμ. η' 5—9.)

Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ τόσον συχνὰ ἐπαναλαμβάνει τὴν ἔκφρασιν ταύτην, διὰ νὰ δείξῃ ποῖος εἶναι ὁ ἄνθρωπος καὶ ὅτι αὐτὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καυχᾶται ὅτι εἶναι ὁ «ἄνθρωπος», μᾶς ἐχάρισε τὸν πραγματικὸν καὶ ἀληθινὸν τύπον τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ ἐπλάσθη κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ. Συμφώνως δηλαδὴ πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου καὶ ὅλης τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

ΑΝΘΡΩΠΟΣ — ΕΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΜΟΙΩΣΙΣ ΘΕΟΥ

Εἴμεθα ἄνθρωποι: Ὑπὸ τὴν ἔκφρασιν ταύτην ἐκδηλοῦται πᾶν ὅ,τι εἶνε τέλειον, πᾶν ὅ,τι εἶνε εὐγενές, πᾶν ὅ,τι ἀντικατοπτρίζει τὴν εἰκόνα τοῦ μεγαλείου τοῦ Θεοῦ καὶ κατὰ τὰ συναισθήματα τὴν ἀγάπην δηλαδή, τὴν ἁγνότητα, τὸν σεβασμὸν πρὸς ἑαυτὸν καὶ κατὰ τὴν δύναμιν νὰ κυριαρχῇ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὄχι ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν του, τῶν ὁποίων καθ' ὅλα εἶνε ἴσος καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων. ὡς ἐκ τούτου, οὐδὲν ἔχει δικαίωμα κυριαρχίας, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον καταδυναστεύσεως καὶ τυραννίας.

Ὅσοι λοιπὸν θέλουν νὰ δικαιολογήσουν τὸν ἑαυτόν των διὰ τὰς παραβάσεις καὶ τὰ σφάλματά των μὲ τὸ «εἴμεθα ἢ εἶναι ἄνθρωποι», βλασφημοῦν τὸ τελειότερον καὶ τὸ εὐγενέστερον τῶν δημιουργημάτων, διότι δοκιμάζουν νὰ τὸ κατακρημνίσουν ἀπὸ τὰ ὕψη εἰς τὰ ὁποῖα τὸ ἐξύψωσεν ὁ Δημιουργὸς εἰς τὸν βόρβορον τῆς ἀτελείας καὶ τῆς ἐγκληματικότητος.

Θὰ ἦτο, ὡς ἐκ τούτου προτιμότερον νὰ ἔλεγον: εἴμεθα ὄχι ἄνθρωποι, ἀλλ' ὑπάνθρωποι· καὶ τότε ἀσφαλῶς θὰ ὑπῆρχε καὶ κάποια δικαιολογία δι' αὐτούς.

Ἀρχιμ. Α. Ἀρκαδίου
Ἱερ. Προϊσταμένου τῆς Κοινότητος
South Bend, Ind.

ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ὁ πολὺς κόσμος κάμνει ταξείδια διὰ κάποιον σκοπόν. Εἴτε δι' ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, εἴτε χάριν ἀναψυχῆς, εἴτε ὅπως οἱ μετανάσται διὰ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὴν γενέτειράν των καὶ τοὺς συγγενεῖς των.

Πολλοὶ ὀλίγοι ὅμως ἀφ' ὅσους ταξειδεύουν, ἐκτὸς τῶν διὰ τοὺς ἀνωτέρω σκοπούς, ἐσκέφθησαν τί ὡραῖα διδάγματα κοινωνικὰ καὶ συνάμα χριστιανικά, ἠμποροῦν ν' ἀποκομίσουν ἀπὸ τὰ ταξείδια αὐτά.

Ταξειδεύων κανεὶς καὶ πρὸ πάντων εἰς τοὺς Ὠκεανοὺς ὅπου τὸ ταξεῖδι διαρκεῖ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας δοκιμάζει μίαν μεγάλην ψυχολογικὴν μεταβολὴν εἰς τὸ ἄτομόν του. Ἀποβάλλει τὸν ἀτομικιστικόν του χαρακτῆρα διὰ νὰ προσαρμοσθῇ πρὸς τὸν ρυθμὸν τῶν νέων συνθηκῶν τῆς ζωῆς ποὺ εὑρέθη. Ὑποβάλλει τὸν ἑαυτόν του εἰς τὴν πειθαρχίαν καὶ τὴν τακτικὴν ἡ ὁποία ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῶν κανονισμῶν τοῦ πλοίου καὶ συνειθίζει εἰς μίαν νέαν ζωήν, ἀκόμη καὶ εἰς τὴν διαιτάν του.

Αὐτὸ μᾶς δίδει ἕν ὡραῖον δίδαγμα αὐτοκυριαρχίας καὶ αὐτοπειθαρχίας, ὅπου ἐὰν θελήσωμεν νὰ τὸ ἐφαρμόσωμεν καὶ εἰς τὴν κατόπιν ζωήν μας, θὰ εὑρεθῶμεν ἄνθρωποι ἰσορροπημένοι καὶ συγκροτημένοι εἰς τὴν ζωήν μας.

Ἕν ἄλλο ὡραῖον κοινωνικὸν καὶ συνάμα χριστιανικὸν δίδαγμα δίδουν ἐπίσης τὰ ταξείδια, δίδαγμα κοινωνικῆς συναναστροφῆς καὶ χριστιανικῆς ἀνεκτικότητος.

Εἰς τὸ πλοῖον θὰ συναντήσετε ἀνθρώπους ἐξ ὅλων τῶν ἐθνικοτήτων, ἐξ ὅλων τῶν θρησκευτικῶν δοξασιῶν.

Ἂν εἶσθε ὁμιλητικός, μειλίχιος καὶ προσηνὴς εἰς τὰς συναναστροφάς σας, πολὺ εὐκόλως θὰ σχετισθῆτε μὲ ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους πρώτην φορὰν βλέπετε εἰς τὴν ζωήν σας, καὶ θὰ δημιουργηθῇ μία οἰκειότης μεταξύ σας ὡς νὰ ἤσθε γνώριμοι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν. Θὰ σᾶς φέρω παράδειγμα: Εἰς τὸ τραπέζι ποὺ γευματίζω, εἶναι καὶ τέσσαρες ἄλλοι κληρικοὶ τῆς Δυτικῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Τοῖς ἔχω δηλώσει τὴν ἰδιότητά μου, ὅτι εἶμαι Ἱερεὺς τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἂν ἐτύγχανε νὰ συναντηθῶμεν εἰς τὴν ξηράν, ἴσως θὰ ἀπεφεύγομεν καὶ τὸν τυπικὸν ἀκόμη χαιρετισμόν, ἢ θὰ τὸν ἀνταπεδίδομεν ψυχρὰ καὶ ἀδιάφορα, ἢ ἂν συνωμιλούσαμεν θὰ ἤρχιζον ἀμέσως τὴν γνωστὴν προπαγανδιστικὴν συνομιλίαν τὴν ὁποίαν συνήθως κάμνουν οἱ Καθολικοί. Ἐν τούτοις καθ' ὅλο τὸ ταξείδιον οὐδεμία συζήτησις ἐγένετο ἐπὶ θρησκευτικῶν ζητημάτων, οὔτε ἐλέχθη τι τὸ ὁποῖον θὰ ἐδημιουργοῦσε δυσαρέσκειαν εἰς κανένα ἐξ ἡμῶν.

Συνομιλοῦν καὶ συζητοῦν οἱ συνεπιβάται ὡς νὰ συνεδέοντο διὰ παλαιᾶς γνωριμίας καὶ φιλίας καὶ μὲ τόσην ἀφέλειαν, ὥστε καθένας νὰ ἀποκαλύπτῃ τὰ περιστατικὰ τῆς ζωῆς του εἰς τὸν ἄλλον, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν θὰ ἔκαμνε κανεὶς ὑπὸ ἄλλας συνθήκας, παρὰ μόνον εἰς πολὺ φιλικόν του πρόσωπον.

Τὸ ὡραῖον δίδαγμα κανονισμοῦ τῶν σχέσεων τῶν ἀτόμων «βιούντων ἐπὶ τῷ αὐτῷ» ὅπου δήποτε ἂν θελήσωμεν νὰ τὸ ἐφαρμόσωμεν καὶ εἰς τὴν κατόπιν ζωήν μας, θὰ μᾶς ἐβοήθει ν' ἀποφεύγωμεν τὰς προστριβὰς καὶ διενέξεις αἱ ὁποῖαι τόσον μᾶς κατατρίβουν εἰς τὴν ζωὴν καὶ δὲν μᾶς ἀφήνουν νὰ αἰσθανθῶμεν τὴν ἀληθινὴν εὐχαρίστησιν αὐτῆς. Θὰ ἤμεθα ἀληθινοὶ χριστιανοί, πρᾶοι καὶ ἀνεκτικοί, σεβόμενοι τὰς ἀρχὰς καὶ πεποιθήσεις τῶν ἄλλων.

Καὶ ὅλα αὐτὰ μοῦ φέρουν τὴν σκέψιν διατὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κάμνει εἰς τὸ πλοῖον κατὰ τὰ ταξείδιά του νὰ μὴ τὸ κάμνῃ καὶ εἰς τὴν λοιπὴν ζωήν του; Διότι τί ἄλλο εἶναι ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν παρὰ ἕνας ταξειδιώτης εἰς τὸν πλανήτην μας ποὺ ταξειδεύει πρὸς τὸ ἄπειρον; Δὲν σκεπτόμεθα καὶ τὸ ἄλλο· ἕνα μας ταξείδιον πόσας ἡμέρας θὰ διαρκέσῃ; Διατὶ νὰ μὴ κάμνωμεν τὸ μεγάλο μας καὶ διαρκέστερο αὐτὸ ταξείδιον, τὸ ταξείδιον τῆς ζωῆς, περισσότερον εὐχάριστον, ἀφοῦ καὶ ἡ εὐχαρίστησίς μας θὰ εἶναι διαρκεστέρα παρὰ φροντίζομεν μόνον νὰ καταστήσωμεν εὐχάριστον τὸ ὀλιγοήμερον ταξείδιόν μας ἐπὶ τοῦ πλοίου; Καὶ τὸ ἄλλο ὅτι: ἀπὸ τὴν ἔκβασιν τοῦ μακρυνοῦ γηΐνου μας ταξειδίου ἐξαρτᾶται καὶ τὸ αἰώνιόν μας ταξείδιον εἰς τὴν ἄλλην ζωήν.

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΩΣ ΔΡΑΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 7ης Σελίδος)

ἐνεργήσῃ τὴν ἀφάνταστον, τὴν ὑπὲρ πάντα λόγον καὶ ἔννοιαν μετουσίωσιν ταύτην. Ἀφοῦ λοιπὸν παραδεχόμεθα ὅτι κατέρχεται τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, αὐτὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα «ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα Δῶρα ταῦτα», δὲν ἐπιβάλλεται εἰς τὸν Λειτουργὸν νὰ γονατίσῃ πρὸ τοῦ φρικτοῦ ἐκείνου γεγονότος καὶ δεχθῇ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπὶ τὰ Τίμια Δῶρα;*

Μεγάλην προσπάθειαν ἐπίσης πρέπει νὰ καταβάλῃ ὁ Ἱερεὺς ὅπως συγκρατῆται καὶ ἀναγινώσκῃ τὴν ὡραιοτάτην ταύτην εὐχὴν τὴν πλήρη μυστηρίου ἀργὰ—πολὺ ἀργὰ—λέξιν πρὸς λέξιν—καὶ μὲ παθοποιητικὸν τόνον ἀναγνώσεως καὶ χαμηλὴν φωνήν.

Σημ.*—Πολὺ ὀρθῶς ὁ κ. Δημήτριος Παναγιωτόπουλος συνιστᾶ νὰ γονατίζῃ καὶ ὁ λαὸς λέγων: «Καθ' ὃν χρόνον ὁ Ἱερεὺς τελεῖ τὸ Μυστήριον, ἔξωθεν οἱ πιστοὶ γονυπετοῦσι μετ' εὐλαβείας καὶ ἐν βαθείᾳ σιγῇ· οἱ δὲ ψάλται ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ ἀναμέλπουν ἀργῶς καὶ ἐν κατανύξει τὸν ἀκόλουθον ὕμνον»: «Σὲ ὑμνοῦμεν, Σὲ εὐλογοῦμεν κλπ.» (Δ. Παναγιωτοπούλου Ἑρμηνεία τῆς Θείας Λειτουργίας σελ. 213).

Ἀλλ' ἐὰν εἶνε καλὸν καὶ ἐπιβεβλημένον νὰ γονατίζουν οἱ ἐκκλησιαζόμενοι, περισσότερον ἐπιβεβλημένον καὶ ἀπαραίτητον εἶνε νὰ γονατίζῃ ὁ Ἱερεὺς κατὰ τὰς στιγμὰς ἐκείνας καὶ νὰ ἐπικαλῆται γονυκλινὴς τὸ Πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τὸν ἑαυτόν του καὶ τὰ

Ὑπάρχουν ὅμως δύο ἀντιρρήσεις διὰ τὴν γονυκλισίαν τοῦ Ἱερέως κατὰ τὴν ἱερὰν αὐτὴν στιγμήν. Οἱ ἔχοντες τὰς ἀντιρρήσεις λέγουν ὅτι οἱ γέροντες Ἱερεῖς δὲν δύνανται νὰ γονατίζουν. Βεβαίως τὸ ἐπιχείρημα ἔχει κάποιαν βάσιν· ἀλλὰ δὲν εἶνε τόσον ἰσχυρὸν διότι οἱ τοιοῦτοι εἶνε πολὺ ὀλίγοι ἐν σχέσει μὲ τοὺς δυναμένους νὰ γονατίζουν· ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ ἡ καλὴ θέλησις ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς γέροντας δύνανται νὰ γονατίσουν ἐπὶ δύο λεπτά, ἀφοῦ κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τῆς Πεντηκοστῆς γονατίζουν ἐπὶ 30 λεπτὰ τῆς ὥρας.

Τὸ ἄλλο ἐπιχείρημα εἶνε ὅτι ὁ εἰκοστὸς κανὼν τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ ϛ' τῆς ἕκτης Οἰκουμεν. Συνόδου ἀπαγορεύουν τὴν γονυκλισίαν κατὰ τὴν Κυριακήν.

Ἀλλὰ δὲν πρόκειται ἐκεῖ περὶ δύο λεπτῶν γονυκλισίας, ἀλλὰ περὶ ὁλοκλήρου τοῦ χρόνου τῆς προσευχῆς. Κατὰ τὴν μετουσίωσιν τῶν Τιμίων Δώρων ἡ γονυκλισία δὲν γίνεται διὰ σκοπὸν προσευχῆς ἀλλὰ μόνον διὰ ἀπόλυτον σεβασμὸν κατὰ τὴν κατάπεμψιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπὶ τὸν Ἱερέα καὶ τὰ Τίμια Δῶρα, ὅπως κατὰ τὴν χειροτονίαν Διακόνου. Ἱερέως καὶ Ἐπισκόπου γενομένην κατὰ Κυριακὴν συνήθως, ἐπιβάλλεται νὰ γονατίσῃ ὁ χειροτονούμενος πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης καθ' ἃς στιγμὰς ὁ χειροτονῶν ἐπικαλεῖται τὴν ἐπ' αὐτὸν Χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Ἄλλως τε δὲν εἶνε πράγματι ἁμάρτημα ἡ γονυκλισία κατὰ τὴν Κυριακήν· εἶνε ἐξ ἀνάγκης ἀναστολὴ στιγμιαία κανόνος Συνόδων πρὸς ἀνώτερον σκοπόν.

ΕΞΕΔΟΘΗ! ≠ Η ≠ ΕΞΕΔΟΘΗ!

ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙ' ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥΣ

GREEK MADE EASY

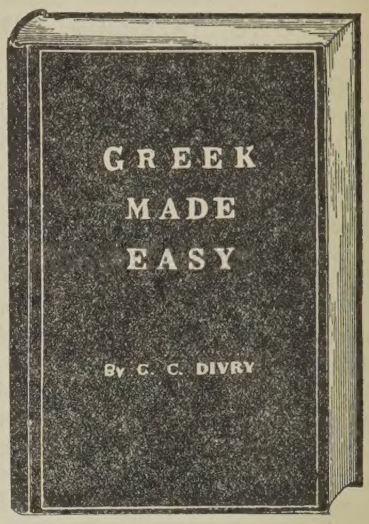

A Simple, Up-to-date Manual For The Study Of Modern Greek By Americans At Home Or In School.

ΝΕΑ ΑΠΛΟΥΣΤΑΤΗ ΜΕΘΟΔΟΣ.—Η ΜΟΝΗ ΠΡΟΣ ΕΚΜΑΘΗΣΙΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ἢ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΝ ΕΝ ΣΧΟΛΕΙΩ.

Ἡ μικρὰ ἐπίδοσις τῶν ξενογλώσσων εἰς τὴν μελέτην τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὡς κύριον λόγον εἶχε τὴν παντελῆ μέχρι τοῦδε ἔλλειψιν τῶν καταλλήλων βοηθημάτων πρὸς συστηματικὴν μελέτην καὶ διδασκαλίαν της.

Τὴν ἔλλειψιν ἑνὸς ἁπλοῦ καὶ πρακτικοῦ ὁδηγοῦ καὶ ἐν ταὐτῷ εὐμεθόδου καὶ συγχρονισμένου βοηθήματος πρὸς διδασκαλίαν ἢ κατ' ἰδίαν μελέτην τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἔρχεται νὰ πληρώσῃ ἡ Νέα Μέθοδός μας «GREEK MADE EASY». Ἡ μοναδικὴ αὕτη Μέθοδος δὲν ἐγράφη διὰ φοιτητὰς Πανεπιστημίων ἢ δι' Ἄγγλους περιηγητὰς ἐν Ἑλλάδι. Ἐγράφη κυρίως διὰ τὰς ξενογλώσσους συζύγους καὶ τὰ τέκνα τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ μάθουν τὴν ἀθάνατον Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ τοὺς διδασκάλους ποὺ ἀναλαμβάνουν νὰ τὴν διδάξουν ἐνταῦθα. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἡ Μέθοδος GREEK MADE EASY» εἶνε:

α) ΑΠΛΗ. Ὁ μελετῶν αὐτὴν δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἶνε ἀπόφοιτος Γυμνασίων ἢ Πανεπιστημίων. Ἀρκεῖ νὰ γνωρίζῃ Ἀγγλικὴν ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν.

β) ΠΡΑΚΤΙΚΗ. Ὁ μαθητὴς μανθάνει κυρίως ὅσα εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ χρειασθῇ εἰς τὴν καθημερινὴν ζωήν του, ἀρχίζων ἀπὸ τὰ πλέον χρήσιμα πράγματα καὶ προχωρῶν ὁλονὲν εἰς τὰ ὀλιγώτερον χρήσιμα. Ἀρχίζει νὰ ὁμιλῇ ἀπὸ τοῦ πρώτου μαθήματος.

γ) ΕΥΜΕΘΟΔΟΣ. Ὁ μαθητὴς μανθάνει εὐκόλως καὶ εὐχαρίστως. Ἀρχίζει ἀπὸ εὐκόλους λέξεις καθημερινῆς χρήσεως, τὰς ὁποίας ἀπὸ τοῦ πρώτου μαθήματος μανθάνει νὰ πλέκῃ εἰς ἁπλᾶς φράσεις—ἀκριβῶς ὅπως τὸ νήπιον ποὺ μανθάνει τὴν μητρικήν του γλῶσσαν. Ἡ γραμματικὴ διδάσκεται ἐφαρμοσμένη ἐν τοῖς λεξιλογίοις καὶ διὰ φρασεολογικῶν ἀσκήσεων. Οὕτω ὁ μαθητὴς μανθάνει γραμματικὴν εὐχαρίστως καὶ ἀκόπως, χωρὶς σχεδὸν νὰ γνωρίζῃ ὅτι μανθάνει γραμματικήν.

δ) ΕΥΚΟΛΩΤΑΤΗ. Ἐλάβομεν πᾶσαν φροντίδα ὅπως ὁ μαθητὴς συναντήσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγωτέραν δυσκολίαν εἰς τὴν μελέτην του. Κάθε λέξις ποὺ εἰσάγεται ἔχει τὴν Ἑλληνικήν της προφορὰν σημειουμένην μὲ τοὺς ἀντιστοίχους Ἀγγλικοὺς χαρακτῆρας, τοὺς ὁποίους πᾶς Ἀμερικανὸς ἐννοεῖ. Ἐπίσης κάθε φράσις ἔχει ἀπέναντι τὴν Ἀγγλικὴν ἐξήγησίν της. Ἀκόμη καὶ αἱ Γραμματικαὶ Παρατηρήσεις ποὺ εὑρίσκονται εἰς τὸ τέλος τῶν μαθημάτων εἶνε διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας συστηματικωτέραν μελέτην τῆς γλώσσης, δύνανται δὲ χωρὶς μεγάλην ζημίαν νὰ παραλειφθοῦν ἀπὸ τοὺς πρακτικῶς μανθάνοντας.

Πρὸς περαιτέρω διευκόλυνσιν τοῦ σπουδαστοῦ ἐφροντίσαμεν ὅπως αἱ ἐξηγήσεις τῶν λέξεων ἢ φράσεων ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς εἰς τὴν Ἀγγλικὴν ἀντιστοιχοῦν κατὰ τὸ δυνατόν, καὶ τὸ τοιοῦτον κατωρθώθη χωρὶς ζημίαν τοῦ λεκτικοῦ ὕφους ἀμφοτέρων τῶν γλωσσῶν. Ἐπίσης ἡ γλῶσσα τὴν ὁποίαν μετεχειρίσθημεν τόσον εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ὅσον καὶ εἰς τὰ Ἀγγλικὰ εἶνε ἡ ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὁμιλουμένη γλῶσσα —ἡ Ἑλληνικὴ τὴν ὁποίαν ἐννοεῖ καὶ ὁμιλεῖ συνήθως ὁ Ἕλλην ἐν Ἑλλάδι καὶ ἡ Ἀγγλικὴ τὴν ὁποίαν μεταχειρίζεται συνήθως ὁ Ἀμερικανός.

Διὰ πρακτικοὺς λόγους, καὶ διὰ νὰ εἶνε τὸ βιβλίον προσφιλέστερον εἰς τοὺς μικροὺς πρὸ πάντων μαθητάς, ἐτυπώθη ἐπὶ ἀρίστου χάρτου μὲ μεγάλα στοιχεῖα ἰδίᾳ διὰ τὰ Ἑλληνικὰ Λεξιλόγια καὶ Ἀσκήσεις. Τὸ βιβλίον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ τόσον διὰ τοὺς Ἀμερικανοὺς ποὺ δὲν γνωρίζουν διόλου Ἑλληνικά, ὅσον καὶ δι' ἐκείνους ποὺ γνωρίζουν ὀλίγα Ἑλληνικὰ καὶ θέλουν νὰ τελειοποιηθοῦν εἰς τὴν γλῶσσαν. Τιμᾶται πανόδετον $1.50.

GREEK MADE EASY was written for Americans, young or old, who wish to learn Modern Greek, and for those who wish to teach this language. Its system of instruction is SIMPLE, PRACTICAL, METHODICAL and EASY TO STUDY. The pronunciation of all Greek words is marked with English characters. Also the English meaning is given alongside every Greek word and sentence. It is easy for any one to learn Greek with this unique book. Price $1.50 postpaid.

D. C. DIVRY, Inc., 240 W. 23rd Street, NEW YORK